

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta Právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Porovnání správní a soudní exekuce

Předkládá: Josef Fictum

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Lego, Ph.D.

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): březen 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Porovnání exekuce správní a soudní“ zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni dne 28. března 2018

---

vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Janu Legovi, Ph.D., za užitečné a cenné rady, které mně poskytl při zpracovávání této práce.

OBSAH

Úvod	3
1. Vznik exekuce, historie exekuce	4
2. Exekuce soudní	6
2.1. Exekuční titul	6
2.2. Subjekty exekučního řízení	8
2.3. Exekuční soud	8
2.4. Účastníci exekučního řízení	8
2.5. Soudní exekutor	9
2.6. Zahájení exekučního řízení.....	12
2.7. Průběh exekučního řízení	13
2.8. Způsoby výkonu rozhodnutí	15
2.8.1. Exekuce pro peněžitá plnění	15
2.8.1.1. Srážka ze mzdy	16
2.8.1.2. Prikázání pohledávky	16
2.8.1.3. Správa nemovité věci	17
2.8.1.4. Prodej movitých a nemovitých věcí	18
2.8.1.5. Zřízení soudcovského (exekutorského) zástavního práva na nemovitých věcech	18
2.8.1.6. Postižení závodu	19
2.8.1.7. Pozastavení řidičského oprávnění	19
2.8.2. Exekuce pro nepeněžitá plnění	20
2.8.2.1. Vykližení	20
2.8.2.2. Odebrání věci	21
2.8.2.3. Rozdělení společné věci	22
2.8.2.4. Provedení prací a výkonů	22
3. Správní exekuce	24
3.1. Úvod do problematiky správních exekucí.....	24
3.1.1. Správní rozhodnutí	24
3.1.2. Vykonatelnost správního rozhodnutí	26
3.1.2.1. Předběžná vykonatelnost správního rozhodnutí.....	26
3.2. Subjekty správní exekuce	27
3.2.1. K obligatorním subjektům správní exekuce.....	27

3.2.2.	K fakultativním subjektům správní exekuce.....	30
3.3.	Exekuce správních rozhodnutí.....	30
3.3.1.	Exekuční výzva	31
3.3.1.1.	Obecně k institutu exekuční výzvy	31
3.3.1.2.	K náležitostem exekuční výzvy	32
3.3.2.	Exekuční příkaz.....	32
3.3.2.1.	Obecně k institutu exekučního příkazu	32
3.3.2.2.	K náležitostem exekučního příkazu	33
3.4.	Odložení exekuce	33
3.5.	Přerušlení exekuce	33
3.6.	Zastavení řízení.....	34
3.7.	Exekuce na nepeněžitá plnění.....	34
3.7.1.	Úvodem k problematice	34
3.7.2.	K problematice náhradního výkonu	35
3.7.3.	K problematice přímého vynucení	37
3.7.3.1.	Vyklizení	37
3.7.3.2.	Odebrání movité věci	39
3.7.3.3.	Osobní prohlídka a prohlídka bytu a jiných místností	40
3.7.3.4.	Předvedení	41
3.7.4.	K problematice donucovacích pokut.....	42
3.8.	Exekuce na peněžitá plnění.....	43
3.8.1.	Úvodem k problematice	43
3.8.2.	K problematice zákonné úpravy.....	43
4.	Střet exekucí.....	45
5.	Porovnání exekucí.....	47
	Závěr	48
	Resumé	50
	Seznam použité literatury a zdrojů.....	52

Úvod

Cílem mé bakalářské práce je téma jistě aktuální a stále probírané, mezi lidmi však většinou neoblíbené – exekuce, konkrétně porovnání exekuce správní a soudní. Za hlavní cíl této bakalářské práce si kladu vymezení rozdílů mezi oběma druhy exekucí, jejich střet a následné porovnání. Svoji bakalářskou práci jsem rozdělil do několika kapitol a podkapitol, ve kterých se pokusím vysvětlit tento problém.

V první kapitole vysvětluji obecně historii a pojem exekuce, a nastiňuji v ní zároveň samotné druhy exekuce. Nechybí zde samozřejmě ani právní předpisy exekucí.

Ve druhé kapitole se začnu podrobněji zabývat soudní exekucí, přičemž se u tohoto druhu exekuce budu věnovat především předpokladům exekuce, exekučním titulem, také postavení samotného exekutora a jeho činnosti, a nakonec rozeberu způsoby provedení exekuce, kde se zaměřím na exekuce na peněžitá a nepeněžitá plnění.

Ve třetí kapitole se budu věnovat dalšímu druhu exekuce a to exekuci správní. Opět se zde budu snažit přiblížit předpoklady tohoto druhu exekuce, exekuční titul, také průběh exekučního řízení, společně se způsoby provedení exekuce a na závěr rozeberu I exekuci daňovou.

V další, v pořadí čtvrté kapitole se budu zabývat střetem těchto dvou typů exekucí, podle zákona č. 119/2001 Sb., který stanovuje pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí.

V kapitole páté vysvětluji porovnání exekuce správní a soudní a přibližuji rozdíly mezi těmito druhy exekucí.

Na závěr mojí práce shrnu všechny zjištěné poznatky o soudní a správní exekuci, které jsem po dobu psaní této práce nashromáždil.

1. Vznik exekuce, historie exekuce

Nejprve bych chtěl vysvětlit samotný vznik slova exekuce. Exekuce neboli vykonávací řízení má svůj počátek v právu římském. Zpočátku se nalézací řízení sestávalo ze dvou fází, a to z fáze před prétozem (in iure) a z druhé fáze, před soudem (apud iudicem), výrokem tohoto soudu byl obžalovaný buď odsouzen nebo osvobozen od žalovaného nároku. Tento proces byl také nazýván procesem legisankčním, jelikož prostředkem soudní ochrany byly typizované vzory, jenž měly formu jakýchsi formulářových žalob. Jednalo se o žalobu legis actio per manus iniectionem a o druhou žalobu legis actio per pignoris. Prostřednictvím první žaloby bylo možné domáhat se výkonu personální exekuce pro výlučně soukromoprávní nároky, druhý druh žaloby sloužil pro nároky veřejnoprávní i sakrální. Relativně moderní římské exekuční právo rozlišovalo pohledávky věřitelů, a některým z nich přiznávalo lepší pořadí než běžným pohledávkám. Samozřejmě přednostní právo na uspokojení měl stát, po něm pak vypravitelé pohřbu, manželky vymáhající věno a další. Stejně jako je tomu dnes i v době římského práva dostal dlužník v úvodu exekučního řízení vždy lhůtu k dobrovolnému plnění své povinnosti, která se nazývala pariční lhůta a po jejímž uplynutí přicházela na řadu jak exekuce personální (v případě nemajetnosti dlužníka, za kterého měli zaplatit dluh příbuzní), tak i exekuce majetková a to ve formě zabavení a prodeje jednotlivých věcí z majetku dlužníka ve výši, která odpovídala vymáhanému dluhu. To, které věci bylo možné dlužníkovi zabavit a v jakém pořadí, bylo přesně stanoveno.¹

Není také na škodu zmínit exekuce dle práv zemských a exekuce v právu městském. V zemských právech vykazoval exekuční postup řadu překážek, kvůli kterým bylo nutné, aby účastníci využívali právní pomoci. To vedlo k postupnému vyvíjení rozsáhlého okruhu exekučních titulů, kterých bylo možno v rámci exekuce vymáhat nuceně povinnosti uložené nikoli pouze rozsudky zemských či městských soudů, ale i dohodami či smíry uzavřenými mimo soud. Exekuce v právu městském byla oproti zemskému exekučnímu právu mnohem efektivnější i rychlejší. Pokrokem bylo už jen to, že exekuční řízení nebylo třeba zahajovat tak formálně jako v zemském právu. Samotný rozsudek byl totiž pokládán za výzvu dlužníkovi (první rozkaz), aby splnil, k čemu byl odsouzen.²

---

¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.34

² WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.36

Exekuční řízení však bylo stále považováno za zdoluhavé kvůli čekání na návrh vymáhajícího věřitele. Bylo nutné dlužníka o každém kroku ze strany soudu vyrozumět, aby se bez újmy šetřila jeho práva. Roku 1896 byl proto přijat nový exekuční řád, který byl uvočován zákonem č. 78/1896 ř. z. ze dne 27. května 1896, o zavedení zákona o řízení exekučním a zajišťovacím, a také zákon č. 79/1896 o řízení exekučním a zajišťovacím.³

Od roku 1918 do roku 1938 došlo k různým dílčím úpravám exekučního řádu. Mezi takové novelizace lze jistě zařadit zákon o pozemkové reformě z roku 1921, nebo také zákon č. 177/1924 Sb. a. a n., o existenčním minimu. Později nový občanský soudní řád z roku 1963 nahradil pojem exekuce pojmem výkon rozhodnutí, díky čemuž se exekuční řízení nově stalo řízením vykonávacím. Tato nová terminologie se však nesešla se všeobecným nadšením, spíše naopak.⁴

Dne 20. září roku 2001 podala poslanecká skupina Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky návrh zákona o soudních exekutorech. Tento návrh obsahoval zapracování připomínek, které byly uplatněny v průběhu legislativního procesu při projednávání předchozího návrhu zákona o soudních exekutorech, jenž byl schválen Poslaneckou sněmovnou, vrácen senátem s návrhy na pozměnění a poté již schválen Poslaneckou sněmovnou. Výsledkem bylo prosazení schválení zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, který byl publikován ve Sbírce zákonů České republiky pod číslem 120/2001 Sb. (exekuční řád). Po přijetí tohoto zákona byl společnosti představen nově konstituovaný institut soudního exekutora, který byl založen na principu, jenž říká „jakákoliv činnost exekutora začíná tam, kde končí činnost soudu v nalézacím řízení“.⁵

Exekučním řádem byla tedy založena nová profese soudního exekutora, který pomocí znalostí odborné problematiky rozhoduje o průběhu exekuce, ale také za tento průběh nese odpovědnost a zákonem jsou mu svěřeny pravomoci k zajištění úspěchu exekuce a výkonu další činnosti.⁶

---

³ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.40

⁴ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.44

⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.45

⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,str.47

2. Exekuce soudní

V České republice byl nastolen od účinnosti exekutorského řádu takzvaný duální systém civilního exekučního práva, neboli také tzv. dvojkolejnost výkonu rozhodnutí. Jádrem tohoto systému spočívá v existenci dvou souběžných právních režimů neboli subsystémů civilních exekucí. Existuje tak systém tzv. výkonu rozhodnutí normativně upraveného v části šesté občanského soudního řádu a systém soukromých soudních exekutorů vykonávajících exekuci podle EŘ. Každý má právo volby, kterou možnost využije. Buď se rozhodne pro soudní výkon rozhodnutí, který je „levnější, ale déle trvající“, anebo zvolí druhou možnost, exekuce prostřednictvím soudního exekutora, která je „dražší, ale rychlejší“. Obě tyto alternativy jsou však rovnocenné a na obě se v plné míře vztahuje určitý okruh požadavků na spravedlivý proces. Alternativa soudního výkonu rozhodnutí je svěřena v plné míře civilnímu soudu, tedy soudu výkonu rozhodnutí, kterým je vždy soud okresní. Varianta exekutorské exekuce je zkrátka uskutečnění výkonu rozhodnutí soudním exekutorem.⁷

2.1. Exekuční titul

Exekuční titul je základní podmínkou k tomu, aby vůbec mohlo být exekuční řízení zahájeno. Bez exekučního titulu totiž nelze exekuční řízení zahájit, a to ani v případě, že bude někdo mít nezaplacenou pohledávku vůči někomu jinému. Exekuční titul je zpravidla výsledkem nalézacího řízení u sporu, a jeho předmětem je úklad splnění nějaké povinnosti, kterou dlužník dobrovolně nesplnil.⁸

Dalo by se tedy říci, že celé exekuční řízení se pohybuje kolem exekučních titulů. Každý exekuční titul musí splňovat určité náležitosti, které mají formální i materiální povahu. Materiální předpoklady vyjadřují obsahovou určitost exekučního titulu, podle kterého se daná exekuce vede. Primárně jde o to, aby práva a s tím spojené vynucované povinnosti byly ve vykonávaném rozhodnutí určeny přesným a nepochybným způsobem. Tato skutečnost musí být dána u každého titulu do té míry, že z něj musí být patrné, co má být exekucí vynuceno. Není přípustné, aby teprve exekuční soud zjišťoval, co má a nemá být exekucí vynucováno,

---

⁷ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,str.5-6

⁸ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.60

tohle je otázka nalézacího řízení a toho by si měl být vědom každý, kdo se podílí na tvorbě exekučního titulu a již na formulaci žalobního petitu.⁹

Z hlediska materiální vykonatelnosti musí každý titul obsahovat zejména přesnou a jasnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práva a s tím spojené jemu odpovídající povinnosti na plnění a samozřejmě také přesně stanovenou lhůtu k plnění. Tyto náležitosti činí titul vykonatelným. Rozhodnutí, jenž dané náležitosti nemá, nemůže v žádném případě být rozhodnutím vykonatelným a nemůže být podkladem pro výkon rozhodnutí. Bude-li však soudní výkon rozhodnutí, jež tyto požadavky nesplňuje i přesto nesprávně nařízen, musí být výkon v každém stadiu řízení bez návrhu zastaven [§ 268 odst. 1 písm. a) a § 269 odst. 1 OSŘ].¹⁰

Exekuční tituly jsou tedy taková rozhodnutí, která ukládají dlužníkovi povinnosti různého plnění, a jejich existence svědčí o oprávněnosti požadavku věřitele vůči dlužníkovi. Výčet exekučních titulů uvádím podle ustanovení § 40 EŘ:¹¹

- a) vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek,
- b) vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek,
- c) vykonatelný rozhodčí nález,
- d) notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu,
- e) vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci,
- f) jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští

---

⁹ TRIPES, Antonín. Exekuce v soudní praxi. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-489-9.,s.17

¹⁰ TRIPES, Antonín. Exekuce v soudní praxi. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-489-9.,s.17

¹¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.60

zákon.¹²

2.2. Subjekty exekučního řízení

V této kapitole bych chtěl zmínit jednotlivé subjekty exekučního řízení, mezi které řadíme Exekuční soud, účastníky exekučního řízení, soudního exekutora a také osoby zúčastněné na exekučním řízení.

2.3. Exekuční soud

Věcně příslušným exekučním soudem je vždy podle ust. § 45 odst. 1 EŘ okresní soud. Podle ust. § 55c odst. 2 EŘ je odvolacím soudem proti rozhodnutí soudního exekutora věcně příslušný krajský soud. Je-li však povinný fyzickou osobou, je místně příslušným exekučním soudem ten soud, v jehož obvodu má povinný místo trvalého pobytu, případně místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince. Nemá-li pak povinný, který je zároveň FO, v České republice místo trvalého pobytu či místo pobytu podle mnou výše uvedených možností, je místně příslušným soud, v jehož obvodu má povinný svůj majetek.¹³

2.4. Účastníci exekučního řízení

Základní dělení účastníků exekučního řízení spočívá v osobě oprávněné (správce daně) a osobě povinné (daňový dlužník). Oprávněným je zpravidla ten, komu svědčí právo z exekučního titulu, povinným naopak ten, koho zatěžuje povinnost z exekučního titulu. Jen ve výjimečných případech může být účastníkem řízení osoba, které nesvědčí právo nebo povinnost z exekučního titulu. Proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný či ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označený jako oprávněný lze exekuci vést pouze v případě, jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo na něj bylo převedeno právo z exekučního titulu. Tyto případy lze prokázat jen veřejnou listinou vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, pokud tak nevyplývá přímo z právního předpisu.¹⁴

---

¹² Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §40

¹³ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.66

¹⁴ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.10

Prokáže-li se fakt, že po zahájení exekučního řízení nastala právní skutečnost, se kterou právní předpisy spojují převod či přechod práva oprávněného, o které v exekučním řízení jde, místo dosavadního oprávněného vstupuje do řízení jeho právní nástupce, ten pak musí přijmout stav řízení, jaký platí v době jeho nástupu do řízení.¹⁵

2.5. Soudní exekutor

Další část mé práce bych věnoval samotné osobě soudního exekutora. EŘ byla založena nová právnická profese soudního exekutora, který pomocí znalostí dané odborné problematiky rozhoduje o samotném průběhu exekuce, nese za tento průběh odpovědnost a jsou mu zákonem svěřeny široké pravomoci k úspěšnému provedení exekuce, a k výkonu další činnosti. Stát na soudního exekutora přenesl část svých mocenských pravomocí a stanovil, jakým způsobem bude exekutor tyto pravomoci vykonávat.¹⁶ Je jistě důležité zde zdůraznit, že v současné době není stanovena žádná právní úprava místní příslušnosti soudního exekutora a je tedy plně na volbě oprávněného, kterého exekutora si zvolí. Tato možnost však hraničí s otázkou ústavnosti, kdy v systému orgánů ochrany práva není zrovna standardní, aby subjekt sám mohl rozhodovat, který konkrétní orgán z dané soustavy poskytne ochranu.¹⁷

Osobu soudního exekutora by tedy bylo možné popsat jako fyzickou osobu, která splňuje předpoklady podle zák. č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti, kterou stát pověřil exekutorským úřadem. V rámci tohoto pověření provádí exekutor nucený výkon exekučních titulů a další činnost podle tohoto zákona.¹⁸ Svoji činnost vykonává nezávisle a při jejím výkonu je vázán jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy spolu s rozhodnutími soudu, která jsou vydaná v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.¹⁹ Exekutor vykonává svoji činnost za úplatu.²⁰

---

¹⁵ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.194

¹⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.47

¹⁷ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.11

¹⁸ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §1

¹⁹ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §2

²⁰ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §3

Pokud má někdo zájem ucházet se o pozici soudního exekutora, musí splnit několik podmínek. Uchazeč musí mít dokončené vysokoškolské vzdělání v oboru právo, musí to být občan bezúhonný, dále musí vykonat alespoň tříletou exekutorskou praxi a úspěšně složit exekutorskou zkoušku. Daná osoba musí také být úspěšná ve výběrovém řízení, složit slib a uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s exekuční činností. Poté je jmenována ministrem spravedlnosti do exekutorského úřadu. Ministr jmenuje exekutora na návrh Exekutorské komory České republiky do jednoho měsíce od doručení návrhu exekutorské komory na jmenování exekutora, do sídla v obvodu okresního soudu.²¹

Uchazeč, který je zvolen do exekutorského úřadu skládá do rukou ministra slib, který zní „Slibuji na svoje svědomí a občanskou čest, že budu zachovávat Ústavu České republiky, ústavní a jiné zákony a právní předpisy a budu je uplatňovat jako soudní exekutor podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, při výkonu exekuční činnosti budu postupovat nezávisle a spravedlivě a budu zachovávat povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, o kterých se dozvím v souvislosti s vykonáváním exekuční nebo další činnosti exekutora.“ Pokud uchazeč odmítne složit tento slib nebo jej složí s výhradou, nemůže být jmenován a ministr do exekutorského úřadu jmenuje uchazeče, který se ve výběrovém řízení umístil na dalším místě pořadí.²²

Exekutor svoji činnost řídí pomocí exekutorského úřadu, který jeho jménem plní úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti.²³ Úřadem se v tomto smyslu můžeme chápat soubor pravomocí exekutora k výkonu exekutorské a další činnosti trvale spojený s místem výkonu této činnosti. Vytvoření tohoto úřadu závisí už na exekutorovi samotném. Rozhoduje o konkrétním umístění kanceláře v obci, ve které je sídlo okresního soudu, do jehož obvodu byl jmenován, odpovídá i za vybavení kanceláře a on sám rozhoduje o tom, kolik zaměstnanců a v jakých typech profese zaměstná.²⁴

---

²¹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.59

²² Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §12

²³ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §13

²⁴ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2., s.72

EŘ nikde nestanovuje, jakou organizační strukturu má exekutorský úřad mít. Jsou pouze kladeny zákonné požadavky, které musí splňovat soudní exekutor a osoba, která je exekutorským koncipientem, kandidátem a vykonavatelem exekutora.²⁵

Důležité je také zmínit zastupování soudního exekutora, kdy v případech nemoci, dovolené, či pro případy podle EŘ ustanoví na návrh Exekutorská komora každému soudnímu exekutorovi jeho zástupce. Jako zástupce může být ustanoven pouze jiný exekutor či kandidát, který splňuje podmínky stanovené § 9 pro výkon funkce exekutora, a má mimo jiné složenou exekutorskou zkoušku. Pravomoci zástupce exekutora jsou shodné s rozsahem pravomocí zastupovaného exekutora a v jejich výkonu je tedy po dobu zastupování exekutor omezen.²⁶

Soudní exekutor může být z řízení vyloučen, jestliže je důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Příkladem je jistě fakt, že exekutor může mít osobní zájem na věci či vztah k účastníkům nebo jejich zástupcům, se kterými může být v příbuzenském nebo přátelském či nepřátelském poměru. O takovém vyloučení exekutora rozhoduje exekuční soud a následné rozhodnutí se doručí oprávněnému, povinnému a samotnému exekutorovi.²⁷

Příkladem může být nález Ústavního soudu I. ÚS 2928/09 ze dne 9.3.2010, kdy stěžovatel podal námitku podjatosti exekutora, když tohoto exekutora žaloval spolu se státem o náhradu škody na zdraví z nesprávného úředního postupu v jiném exekučním řízení. Stěžovatel zde byl přesvědčen o tom, že pokud je jím exekutor žalován v jiném soudním řízení nesouvisejícím s projednávanou věcí o náhradu škody, může potom mít negativní postoj ke stěžovateli jakožto povinnému. Tím je dána pochybnost o jeho nepodjatosti a exekutor je pak podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů vyloučen z provedení exekuce. Ústavní soud nakonec ústavní stížnosti vyhověl.²⁸

---

²⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.51

²⁶ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.84-86

²⁷ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.65

²⁸ I. ÚS 2928/09 ze dne 9.3.2010

2.6. Zahájení exekučního řízení

Exekuční řízení je zahájeno v den, kdy došel exekuční návrh soudnímu exekutorovi.²⁹ Podáním návrhu je řízení zahájeno a exekuci vždy vede ten exekutor, kterého označí oprávněný v exekučním návrhu a který je zapsaný v rejstříku zahájených exekucí. Všechny úkony exekutora se považují za úkony exekučního soudu. Návrh na zahájení exekuce se poté запиše do rejstříku zahájených exekucí, což je elektronický seznam, který provozuje a spravuje ministerstvo spravedlnosti a je neveřejný.³⁰

Exekutor, kterému byl doručen exekuční návrh poté požádá exekuční soud a to nejpozději do 15 dnů ode dne doručení návrhu o pověření a nařízení exekuce. Soud poté vydá pověření do 15 dnů, pokud jsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady. Jestliže tyto předpoklady splněné nejsou, soud pověření nevydá, ale udělí exekutorovi pokyn, aby částečně nebo úplně odmítl exekuční návrh nebo aby zamítl či zastavil exekuční řízení. Exekutor je tímto pokynem striktně vázán.³¹

Neshledá-li exekuční soud důvody pro zamítnutí návrhu, vydá pověření a doručí jej exekutorovi. Až teprve v tomto bodě, po vydání pověření může exekutor zjišťovat majetek povinného a je oprávněn činit úkony k zajištění majetku oprávněného. Před pověřením může exekutor provádět jen kroky, které nesměřují proti povinnému, může však jeho majetek zjišťovat z veřejně přístupných databází, např. z internetového obchodního rejstříku či z různých registrů.³²

Zajímavý je jistě fakt, že stejně jako při výkonu rozhodnutí nelze přerušit řízení, není tomu jinak ani u exekučního řízení, pokud nestanoví zákon jinak. Jistě je třeba zdůraznit, že řízení nelze přerušit ani v případě, že některý z účastníků ztratí v jeho průběhu způsobilost účastníkem řízení být. Možnost přerušit řízení je upravena v § 35 odst. 2 v zákoně o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, podle kterého soud provádějící výkon rozhodčího nálezu řízení o výkon rozhodnutí přeruší, je-li podaný návrh na zastavení výkonu

---

²⁹ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §35

³⁰ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.33

³¹ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.34

³² KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.183

rozhodnutí podle odstavce 1 a uloží povinnému, aby podal ve lhůtě 30 dnů u příslušného soudu návrh na zrušení rozhodčího nálezu.³³

Jako příklad může opět posloužit nález Ústavního soudu ÚS IV. ÚS 3216/14, kdy okresní soud nařídil na základě návrhu žalujících exekuci na majetek žalované, která měla povinnost uhradit částku na vypořádání dědického podílu a to ve výši 183.761,-Kč každému ze dvou žalujících samostatně, na vypořádání dědického podílu. Žalovaná se domáhala jejího zastavení, případně odkladu s odůvodněním, že se stala terčem šikany ze strany žalujících, kteří záměrně zmařili splnění dluhu. Okresní soud návrh žalované na odklad a zastavení exekuce zamítl a své rozhodnutí opřel o zjištění, že mezi účastníky nebyla uzavřena dohoda o jiné splatnosti dluhu, než která je stanovena v exekučním titulu a není tedy dán žalovanou uplatňovaný důvod k zastavení exekuce. Nakonec byla dána ústavní stížnost a Ústavní soud naříkané akty přezkoumal a dospěl k názoru, že tato stížnost je důvodná.³⁴

2.7. Průběh exekučního řízení

V průběhu exekučního řízení je podstatné znát fakt, že exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně a dbá při tom ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Tato zásada je vyjádřena v ust. § 46 odst. 1 EŘ, a je základním principem postupu soudního exekutora v exekuci. Po splnění zákonných povinností soudního exekutora, které jsou v souladu s podáním exekučního návrhu je již na vlastní úvaze exekutora, jaký zvolí v exekuci postup, ten podle ust. § 46 odst. 1 EŘ uvádí, jak jsem již zmínil, že musí být rychlý a účelný. Rychlost se projevuje tím, za jaký časový okamžik je exekutor schopen prostřednictvím součinností třetích osob zjistit majetkové poměry a místo faktického pobytu povinného. Na druhé straně účelnost tkví v tom, jaký způsob provedení exekuce zvolí k úplnému vynucení vymáhané povinnosti.³⁵

Pokud soudní exekutor nekoná efektivně, nevymůže pohledávku oprávněného nebo ji vymůže, ale za delší časový interval, zvláště u těch povinných, kteří čelí více exekučním řízením. V takových případech může mít méně rychlý a efektivní exekutor oproti jiným

---

³³ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.184

³⁴ IV. ÚS 3216/14 ze dne 17.12.2015

³⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.97

soudním exekutorům takzvané horší pořadí při provedení exekuce a může být jinými soudními exekutory při realizaci exekuce přeskočen.³⁶

Exekutor je povinen provádět úkony v exekučním řízení neprodleně po svém pověření, a to i bez návrhu účastníků řízení. Podle informací, které o povinném zjistí, zvolí způsob exekuce a v ní pak pokračuje až do úplného vynucení povinnosti, příslušenství a nákladů řízení. V úkonech při vykonávání exekuce může ustát pouze v případech, kdy tak stanoví zákon. Exekutor je také povinen, hned poté, co je mu doručen návrh na odklad exekuce ustát v úkonech, které by mohly bezprostředně vést k vynucení povinnosti nebo by se týkaly určitých věcí či způsobu exekuce, jde-li o návrh na částečný odklad exekuce. Samozřejmě od podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu až do rozhodnutí o vylučovací žalobě ohledně movité věci nesmí exekutor danou věc prodat.³⁷

Exekuční soud může také v průběhu exekuce požadovat od exekutora informace o postupu v konkrétní věci, pokud tyto informace potřebuje pro rozhodnutí, které mu svěřuje EŘ. Soud může také požadovat informace, pokud souvisí s jeho další rozhodovací činností v občanskoprávních věcech, například při rozhodování o vylučovací žalobě nebo žalobě o náhradu škody způsobené postupem exekutora.³⁸

EŘ také poukazuje na to, že během průběhu exekuce je povinný oprávněn plnit nejen k rukám exekutora, který musí mít přehled o dosud nesplacené části dluhu a podle toho postupovat, ale není ani vyloučené plnění ve prospěch oprávněného, kdy však musí povinný počítat s tím, že oprávněný může exekutora informovat o plnění s určitým zpožděním a exekutor může tedy blokovat a realizovat majetek povinného pro pohledávku v původní výši.³⁹

Exekutor s oprávněným mohou také dohodnout lhůtu, ve které exekutor předá oprávněnému vymoženou částku. Pokud není taková dohoda uzavřena, je exekutor povinný

---

³⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.98

³⁷ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.327

³⁸ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.329

³⁹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.330

plnění povinného, i částečné (přesahující 1.000 Kč) předat oprávněnému do 30 dnů od doby, kdy jej obdržel. Oprávněný musí také poskytnout exekutorovi součinnost a to tím, že mu sdělí číslo bankovního účtu, na který má vymožená částka být zaslána. Pokud oprávněný ani po opakované žádosti neposkytne údaje potřebné k vyplacení vymožené částky, postupuje exekutor podle § 185a násl. OSŘ a podá návrh na přijetí částky do úschovy soudu.⁴⁰

2.8. Způsoby výkonu rozhodnutí

U soudní exekuce rozlišujeme dva typy výkonu rozhodnutí a to na peněžité a nepeněžité plnění.

2.8.1. Exekuce pro peněžité plnění

Volba způsobu exekuce k vynucení peněžitého plnění je zásadně svěřena exekutorovi EŘ. Jednotlivé způsoby pak odpovídají způsobům výkonu rozhodnutí podle OSŘ. Exekuce by pak měla být provedena v přiměřeném rozsahu a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale zároveň co nejméně zasáhne do práv povinného. Je také možno zvolit více způsobů výkonu exekuce zároveň.⁴¹

Mezi způsoby exekuce pro peněžité plnění řadíme:

- a) srážky ze mzdy,
- b) příkázání pohledávky,
- c) správu nemovité věci,
- d) prodej movitých a nemovitých věcí,
- e) zřízení soudcovského (exekutorského) zástavního práva na nemovitých věcech,
- f) postižení závodu,
- g) pozastavení řidičského oprávnění.⁴²

---

⁴⁰ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.331

⁴¹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.432,433

⁴² Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §59 odst. 1

2.8.1.1.Srážka ze mzdy

Srážky ze mzdy a jiných příjmů představují způsob exekuce na peněžité plnění.⁴³ Způsob exekuce srážkami ze mzdy je možný pouze do výše vymáhané pohledávky s příslušenstvím. Je nutno také poznamenat, že právní úprava srážek ze mzdy se použije i v případě srážek z jiných příjmů.⁴⁴

Pomocí nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy je možné vymoci pohledávku s jejím příslušenstvím. Exekuci srážkami ze mzdy je samozřejmě možno provést i v exekučním řízení před osobou soudního exekutora. EŘ sice neobsahuje přímo ustanovení o specifikách exekuce srážkami ze mzdy, avšak samotný průběh řízení před soudním exekutorem je odlišný od výkonu rozhodnutí, který je prováděný civilním soudem.⁴⁵

Předmětem srážek ze mzdy je právo povinného na výplatu mzdy nebo jiného podobného příjmu vůči plátcí mzdy. Mzda jako taková má 3 základní funkce a to funkci alimentární funkci kompenzační a funkci motivační, přičemž právní úprava srážek ze mzdy a jiných příjmů se zabývá především funkcí alimentární.⁴⁶

Podle § 288 OSŘ, požádá-li plátcí mzdy, oprávněný či povinný, soud určí, jaká částka má být v příslušném výplatním období ze mzdy povinného sražena, a pokud je více oprávněných, kolik z ní připadne na každého z nich. O určení výše srážek poté rozhodne soud či exekutor usnesením, proti kterému je přípustné odvolání.⁴⁷

2.8.1.2.Přikázání pohledávky

I přikázání pohledávky je způsobem exekuce na peněžité plnění, který je možné považovat za způsob, který má oprávněný při soudní realizaci svého práva na uspokojení peněžité pohledávky zvolit přednostně. Podle povahy tohoto práva rozlišujeme takzvané

⁴³ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.63

⁴⁴ LAVICKÝ, Petr. Civilní proces. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5.,s.48

⁴⁵ LAVICKÝ, Petr. Civilní proces. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5.,s.48

⁴⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.159

⁴⁷ TRIPES, Antonín. Exekuce v soudní praxi. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-489-9.,s.801

„čisté“ přikázání pohledávky, ve kterém je postižena samotná pohledávka, takže právo věřitele na plnění ze závazkového právního poměru a také postižení jiných majetkových práv. Pohledávky lze pak vymáhat trojím způsobem, a to:

- a) přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu – které se používá, je-li dlužníkem povinného peněžní ústav, u kterého má povinný účet,
- b) přikázání jiných peněžitých pohledávek – používá se, má-li povinný peněžitou pohledávku za kterýmkoli jiným subjektem, než za peněžním ústavem,
- c) postižení jiných majetkových práv – to postihuje jiná majetková práva, než je pohledávka povinného.⁴⁸

Další specifika tohoto způsobu provedení exekuce přinesla novela OSŘ, a to prostřednictvím zákona č. 139/2015 Sb. Další zajímavostí je skutečnost, že uvedená novela, která se mimo jiné dotkla i EŘ, ust. § 58 odst. 2 naprosto jasně preferuje tento způsob provedení exekuce před ostatními.⁴⁹

2.8.1.3. Správa nemovité věci

Správa nemovité věci byla jako způsob exekuce na peněžitá plnění zavedena zákonem č. 396/2012 Sb. s účinností ke dni 1.1.2013. Využití tohoto způsobu exekuce je nejvhodnější tam, kde by vymáhání pohledávky prodejem nemovité věci bylo v rozporu se zásadou přiměřenosti exekuce. O vhodnosti tohoto způsobu rozhoduje vždy soud při nařízení výkonu rozhodnutí, případně exekutor při vydávání exekučního příkazu. Příkladem může být skutečnost, že povinný vlastní nemovitou věc, například pozemek s bytovým domem, v němž je určitý počet bytových jednotek, a všechny tyto byty jsou pronajaty v rámci nájemních smluv. Povinnému tedy měsíčně plyne z těchto smluv právo na zaplacení nájemného od každého nájemce, což představuje užitek, kterým může být uspokojena pohledávka oprávněného.⁵⁰

---

⁴⁸ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.71

⁴⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.178

⁵⁰ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.84

Úprava EŘ se o správě nemovité věci zmiňuje pouze ve třech ustanoveních. V ust. §49, ve kterém jsou uvedeny náležitosti výroku exekučního příkazu a poté v ust. § 58 a § 59. EŘ podle ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) pokládá správu nemovité věci za jeden z možných způsobů provedení exekuce.⁵¹

2.8.1.4.Prodej movitých a nemovitých věcí

Prodej movitých a nemovitých věcí se řadí mezi způsoby provedení exekuce a spočívá ve zpeněžení věci, resp. věci povinného a uspokojení peněžité pohledávky oprávněného ze získaného výtěžku. Tento způsob je v rámci exekuce citelným zásahem do práv povinného a je spojený s vysokými náklady na vlastní provedení výkonu/exekuce. Tento způsob provedení by měl být tedy nařizován až tehdy, není-li možné pohledávku vymoci jiným způsobem.⁵²

Jako zajímavost lze uvést, že byl-li výstavní exponát rodinného domu, který byl oceněn jako nemovitost a byl tak i prezentován v dražební vyhlášce, jako nemovitost byl dražen a také vydražen, nelze se znovu charakterem dražené věci zabývat. Byl-li tak tento exponát vydražen jako nemovitost i při opakované dražbě a bylo dosaženo nižší nejvyšší podání, stihá obmeškalého věřitele zaplatit rozdíl na nejvyšší podání viz. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.11.2014, kdy Nejvyšší soud rozhodl v exekuční věci oprávněné proti povinné pro částku 936 292 Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. července 2013. Napadené usnesení Městského soudu v Praze se poté zrušilo a věc se vrátila tomuto soudu k dalšímu řízení.⁵³

2.8.1.5.Zřízení soudcovského (exekutorského) zástavního práva na nemovitých věcech

Důležité je vědět, že zřízení tohoto práva nevede k nucené realizaci plnění z exekučního titulu, ale vede k posílení pozastavení věřitele pro případ, že později dochází k zahájení výkonu rozhodnutí prodejem zastavené nemovité věci. K podání návrhu na zřízení soudcovského zástavního práva na nemovité věci přistoupí věřitel, pokud prozatím nemíní

---

⁵¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.284-285

⁵² ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.88

⁵³ HAVLÍČKOVÁ, Blanka. Kompendium judikatury. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-250-4.,s. 75

realizovat svoji pohledávku. Pokud dojde ke splnění pohledávky z exekučního titulu po zřízení soudcovského zástavního práva, toto právo ze zákona zaniká.⁵⁴

Přestože soudcovské zástavní právo má povahu institutu zajišťovacího, nemění to nic na jeho charakteru samostatného a svébytného způsobu výkonu rozhodnutí. Toto právo umožňuje věřiteli získat v rozvrhu výtěžku prodeje nemovitosti postavení zástavního věřitele, jinými slovy výhodnější pořadí a působí vůči každému pozdějšímu nabyvateli nemovitosti.⁵⁵

2.8.1.6. Postižení závodu

Stejně jako je tomu u jiných způsobů provedení exekuce, platí i pro exekuci postižením závodu použití ustanovení OSŘ. Při tomto způsobu exekutor v exekučním příkazu označí závod či část závodu povinného nebo podíl povinného jako spolumajitele podniku, který má být prodán, ustanoví v něm správce závodu a uvede příkazy i zákazy podle OSŘ. Exekuce postižením závodu se pak vztahuje na jmění, které slouží k provozování závodu nebo by vzhledem k věci provozu závodu mělo sloužit.⁵⁶

Řízení o výkon rozhodnutí postižením závodu se zahajuje jen na návrh oprávněného u příslušného soudu. Návrhy na nařízení výkonu rozhodnutí dalších věřitelů, které jsou doručeny soudu před právní mocí usnesení o prvním návrhu jsou považovány za přistoupení těchto věřitelů k řízení.⁵⁷

Obecně platí, že tento způsob je způsobem nejnáročnějším

2.8.1.7. Pozastavení řídičského oprávnění

Poslední způsob provedení exekuce na peněžitá plnění je trochu specifický. Jeho podstatou je donucení, aby na základě odnětí řídičského oprávnění splnil povinný v co nejkratší možné době vymáhanou povinnost. Tento způsob byl zaveden pouze pro účely

---

⁵⁴ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.112-115

⁵⁵ HAVLÍČKOVÁ, Blanka. Kompendium judikatury. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-250-4.,s. 91-92

⁵⁶ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.516-517

⁵⁷ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.120

exekuce prováděné soudním exekutorem, není možné jej provádět ve výkonu rozhodnutí, po vzoru slovenské a polské úpravy, ve kterých je možnost pozastavení řídičského oprávnění již upravena.⁵⁸

Exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného smí exekutor vydat jen tehdy, pokud je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě či dítě do věku 26 let, které se soustavně připravuje studiem na budoucí povolání.⁵⁹

Exekuční příkaz se doručuje orgánu, který vede registr řídičů podle zák. č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích oprávněnému a povinnému. Orgánu, který vede registr řídičů nesmí být příkaz doručen dříve než povinnému.⁶⁰

2.8.2. Exekuce pro nepeněžitá plnění

Soudní exekutor může také podle ust. § 59 odst. 2 EŘ vykonávat exekuci pro takzvané nepeněžitá plnění neboli způsob exekuce, který ukládá jinou povinnost než je zaplacení peněžitá částky.⁶¹

Exekuci na nepeněžitá plnění je možné provést:

- a) vyklizením,
- b) odebráním věci,
- c) rozdělením společné věci,
- d) provedením prací a výkonů.⁶²

2.8.2.1. Vyklizení

Vyklizení je nejčastěji prováděný způsob provedení exekuce na nepeněžitá plnění ze

---

⁵⁸ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.291

⁵⁹ Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, §71a odst. 1

⁶⁰ Zákon č.120/2001 Sb. Exekuční řád, §71a odst. 2

⁶¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s. 294

⁶² Zákon č. 120/2001 Sb. Exekuční řád, § 59 odst.2

všech čtyř zmíněných. Lze u něho navíc využít možnosti, kterou nabízí ust. § 336l odst. 7 OSŘ, že pravomocné usnesení o příklepu, resp. předražce je exekučním titulem na vyklizení. Soudní exekutor může tento způsob exekuce realizovat, pokud exekuční titul bude povinnému ukládat, aby nemovitou věc či stavbu, byt nebo místnost vyklidil.⁶³

Ještě, než soud k vyklizení přistoupí, vyrozumí povinného v patnáctidenním předstihu o skutečnosti, kdy dojde k provedení výkonu. Povinný tak získává možnost dobrovolného splnění exekučního titulu. Výkon rozhodnutí poté exekutor provádí tak, že z vyklizovaného objektu odstraní věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti. Při svém výkonu rozhodnutí rovněž vykáže z objektu všechny osoby, které se v něm zdržují.⁶⁴

Tento výkon rozhodnutí se samozřejmě u veřejnosti setkává s obrovskou nepopularitou až nesnášenlivostí a exekutor se může běžně setkat s vulgaritami či násilím.

2.8.2.2.Odebrání věci

Výkon odebráním věci a následující odevzdání věci oprávněnému soud nařídí či exekutor vydá příkaz tehdy, pokud exekuční titul povinnému ukládá, aby vydal nebo dodal oprávněnému movitou věc. Výkon rozhodnutí samozřejmě postihuje věc se vším, co k ní patří, například pokud je k používání věci třeba listiny, je předmětem výkonu i tato listina. Lze odebrat i cenný papír či vkladní knížku jako movitou věc. Vším co k věci patří se rozumí nejen to, co je součástí dané věci, ale i příslušenství věci.⁶⁵

Postup odebrání věci je upravený v ust. § 345 odst. 3 a 4 OSŘ. Soudní exekutor musí vyrozumět oprávněného o době výkonu předem. Povinnému je však exekuční příkaz odebráním věci doručen až při samotném úkonu. Je zde také možnost náhradního opatření věci, která je upravena v ust. 347 OSŘ a je možná za splnění dvou podmínek – nepodaří-li se

---

⁶³ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.295

⁶⁴ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.130

⁶⁵ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s.133

odebrat věc a současně lze věc stejného druhu a jakosti opatřit jinak. V takovém případě vyzve exekutor oprávněného, aby si věc opatřil jinak.⁶⁶

Opět se tento způsob setkává s velkým nesouhlasem široké veřejnosti.

2.8.2.3. Rozdělení společné věci

Exekuce rozdělením společné věci formou jejího prodeje, podle § 348 OSŘ je zvláštní tím, že se při jejím provedení užívají ustanovení o prodeji movitých a nemovitých věcí. V exekučním řízení platí, že zde užije komplex ustanovení EŘ a OSŘ, který je použitelný pro provedení exekuce prodejem movitých či nemovitých věcí.⁶⁷

Návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem společné věci může podat jakýkoliv z podílových spoluvlastníků věci, jejíž spoluvlastnictví má být vypořádáno prodejem. Účastníky vykonávacího řízení jsou pak všichni aktuální vlastníci věci.⁶⁸

Jedná se v praxi o ojedinělý způsob exekuce na nepeněžitě plnění a to proto, že pro spoluvlastníky není tento postup příliš výhodný, protože musí platit náklady spojené s exekucí. Příznivější pro ně tedy je, když věci prodají sami a tento způsob využijí jen v krajním případě, pokud se nepodaří prodat věc společně.⁶⁹

2.8.2.4. Provedení prací a výkonů

Exekuce provedením prací a výkonů zastupitelné povahy v EŘ tak, jak je upravena v § 72 odst. 1 EŘ se významně liší od výkonu rozhodnutí ohledně povinností v režimu OSŘ. Exekutor na základě vlastního uvážení a posouzení povahy věci zvolí způsob zajištění provedení prací a výkonů, které má podle exekučního titulu provést povinný, který však není a ani nemůže být uveden v exekučním titulu. Exekutor poté konkretizuje způsob zajištění provedení prací či výkonů v exekučním příkazu. Povinný má možnost „obrany“ a to návrh na

---

⁶⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.299-300

⁶⁷ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s. 533

⁶⁸ ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.,s. 141

⁶⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.300

zastavení podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ či návrh na částečné zastavení exekuce podle § 268 odst. 4 OSŘ.⁷⁰

Rozlišují se dva způsoby tohoto provedení a to plnění zastupitelné a nezastupitelné. Zastupitelné plnění může mimo povinného provést rovněž další jiná osoba, která disponuje stejnými odbornými předpoklady či dovednostmi. Je to plnění, které není výlučně spojené a aktivním konáním povinného, ale je možné jej nahradit konáním jiné osoby. Naproti tomu nezastupitelné plnění je výlučně svázané s konkrétní osobou. Toto plnění nemůže být nahrazeno nikým jiným.⁷¹

---

⁷⁰ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. Exekuční řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.,s.533

⁷¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.,s.301-302

3. Správní exekuce

3.1. Úvod do problematiky správních exekucí

Právní úpravu správních exekucí najdeme se správním řádu a dále daňovém řádu. Pro úplnost zopakujme, že exekuce představuje donucení ke splnění (nucené vymáhání) uložených povinností, které nebyly ve stanovené lhůtě splněny dobrovolně. Exekuční titul (jako podmínka správní exekuce) je vykonatelné rozhodnutí nebo smír.

3.1.1. Správní rozhodnutí

Pro účely zabývání se pojmem správní exekuce je vhodné nejprve vyjasnit pojem správního rozhodnutí, a tento pojem definovat, aby bylo dále možné s ním pracovat v rámci celého exekučního řízení.

Jak již bylo výše nastíněno, exekuční titul je definován správním řádem jako vykonatelné správní rozhodnutí nebo smír. Konkrétně §104 stanoví tyto podmínky. Rozhodnutím, tak jak je nutno ho chápat ve smyslu ustanovení správního řádu správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti osoby, která je zde jmenovitě specifikována (tzv. konstitutivní rozhodnutí) nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (tzv. deklaratorní rozhodnutí). V zákonem daných případech také může správní orgán rozhodovat o procesních otázkách.⁷²

Je tedy možné sestavit jakýsi přehled obecných náležitostí, které musí každé správní rozhodnutí obsahovat. První podmínkou je, že správní rozhodnutí musí být vydáno správním orgánem. zejména je naplnění této podmínky třeba proto, aby bylo možné spolehlivě odlišit správní rozhodnutí od rozhodnutí soudního. První podmínka tedy vyžaduje existenci správního orgánu. Tento orgán musí být nadán určitou příslušností a pravomocí. Bez naplnění této podmínky nelze uvažovat o exekučním titulu.

Druhým předpokladem je určitost posuzované věci (tj. určitost kauzy) a také samozřejmě adresáta rozhodnutí. V tomto bodě v podstatě lze navázat neméně důležitou

---

⁷² SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7478-002-8.

poznámkou, že správní rozhodnutí ukládá práva a povinnosti konkrétním osobám. V tomto smyslu označujeme správní rozhodnutí za individuální správní akt.⁷³

K problematice příkazu podle § 150 správního řádu lze konstatovat, že ho též považován za rozhodnutí. Na rozdíl od smíru není explicitně uveden jako exekuční titul, protože ho správní řád přímo za pravomocné a vykonatelné rozhodnutí určuje v § 150 odst. 3 a odst. 5 správního řádu.

Dále je nutno uvést několik málo poznámek k vykonatelnému smíru, který je za exekuční titul označen v ustanovení § 148 odst. 8 správního řádu. Podle tohoto ustanovení je smír možný ve sporných řízeních. Jistá osobitost a netradičnost smíru lze spatřovat především v tom, že je poměrně neformální a správní orgán zde má odlišné postavení, když ujednaný smír toliko schvaluje. Při schvalování je stanovena podmínka, aby smír byl v souladu s platnými právními předpisy a veřejným zájmem.

Správní rozhodnutí je z velké části determinováno výrokovou částí, kterou lze označit za zásadní. I pro výrokovou část můžeme nalézt množství podmínek či náležitostí, které musí splnit. Ty nejdůležitější zde je vhodné zmínit. Výroková část musí být především jasná, srozumitelná, přesná a určitá. Musí také přesně vymezit účastníky. Rozhodnutí musí též stanovit lhůtu pro splnění povinnosti. Tato lhůta je zcela nezbytná pro vykonatelnost rozhodnutí, protože ve své podstatě odlišuje fázi, ve které je plnění ještě dobrovolné (během lhůty) a fázi, kdy už existuje možnost vynucení ze strany oprávněného účastníka nebo státní moci. Z toho vyplývá jakási možnost pro povinného účastníka, aby si uvědomil, že s uběhnutím lhůty se změní jeho postavení coby účastníka řízení, když nastane právě druhá fáze. V té samozřejmě povinnost povinného účastníka trvá, ale přichází navíc i vykonatelnost v užším slova smyslu, která výrazně rozšiřuje možnosti, tedy oprávnění, oprávněného účastníka.

Oprávněný účastník teď již může činit úkony, které povedou k uspokojení jeho nároku. Povinný účastník, tedy subjekt, který neplnil řádně a včas, je přirozeně i dále povinen splnit uloženou povinnost.⁷⁴ Též však ale přibývá pro něj povinnost, aby strpěl legitimní

---

⁷³ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 368-384

⁷⁴ SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7478-002-8.

zásah do jeho práv a nesl další náklady, které mu mohou vzniknout v důsledku toho, že řádně a včas neplnil. Zde už se dostává ke slovu oprávněný exekuční správní orgán, jehož kroky jsou právě „důvodem“ vzniku zásahů a nákladů, jež byly výše uvedeny. Tento orgán se domnívá, že v této době již nebude plněno dobrovolně. Lze konstatovat, že zatímco v první fázi, tedy když ještě běží lhůta, jsou šetřena hlavně práva povinného účastníka, a tomu se tak dostává prostoru k dobrovolnému plnění a jakémusi pozdního napravení řešené situace, ve druhé fázi právo chrání hlavně zájmy oprávněného účastníka, kterému dává prostor k vymáhání jeho práv.

3.1.2. Vykonatelnost správního rozhodnutí

Mezi nezbytné náležitosti správní exekuce patří právě vykonatelnost správního rozhodnutí (dále rozumějme pod pojmem „rozhodnutí“ také smír). Nejvyšší správní soud ve své judikatuře⁷⁵ o vykonatelnosti rozhodnutí hovoří též jako o proveditelnosti rozhodnutí, což je pojem, který by se pro většinu veřejnosti mohl jevit jako srozumitelnější. Ne každé správní rozhodnutí však může být předmětem správní exekuce, proto je nutné vymezit, co musí rozhodnutí splňovat, aby mohlo zakládat správní exekuci. Této problematice se také věnoval Nejvyšší správní soud, když uvedl, že předmětem správní exekuce nemůže být například kázeňský trest.⁷⁶ Proto je třeba stanovit, že aby mohlo rozhodnutí být vykonatelné, je třeba, aby předpokládalo určité jednání povinného účastníka a zároveň mohlo být státem vymožené či vymáhané. K právní moci je třeba uvést, že je chápána jako určitý obecný základ či předpoklad pro vykonatelnost tedy proveditelnost exekuce. Přitom v souladu s § 2 správního řádu lze konstatovat, že veřejná moc se může prosazovat skrze své orgány až ve chvíli, kdy rozhodnutí je zcela závazné pro účastníky a nelze ho měnit.⁷⁷

3.1.2.1. Předběžná vykonatelnost správního rozhodnutí

Výše uvedená souvislost mezi právní mocí a vykonatelností správního rozhodnutí má však výjimkou, kterou je tzv. předběžná vykonatelnost.

---

⁷⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 4 Ads 176/2011 - 129

⁷⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 4 Ads 176/2011 - 129

⁷⁷ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 412-415

Může nastat případ, kdy již je možné vymáhat vydané správní rozhodnutí přesto, že stále ještě nenabylo právní moci. V této chvíli tak bude možná i situace, kdy bude předmětné rozhodnutí např. odvolacím orgánem zrušeno. Možnost předběžné vykonatelnosti rozhodnutí zpravidla zvláštní (např. celní) zákon předvídá formulací např. „odvolání nemá odkladný účinek“. Můžeme se však setkat i se situací, kdy je předběžná vykonatelnost stanovena přímo správním řádem, a to dle § 85 odst.2.⁷⁸

V případech předběžné vykonatelnosti si je třeba uvědomit důvod, který vedl k zavedení tohoto institutu. Oproti běžným důvodům právní jistoty a legitimního očekávání, které vedou typicky k nutnosti tzv. čekat na právní moc rozhodnutí, převažuje v případě předběžné vykonatelnosti určitý naléhavý právní zájem či neodkladnost, který je natolik závažný, že lze „předběhnout“ v čase právní moc rozhodnutí.⁷⁹

3.2. Subjekty správní exekuce

Již bylo zmíněno, jaké exekuční tituly známe, tedy vykonatelné rozhodnutí a vykonatelný smír.⁸⁰

Pro pojednání o správních exekucích je však neméně důležité vymezit také orgány, které jsou příslušné pro provedení exekuce, a dále také subjekty, které jsou k provedení, respektive zahájení exekuce oprávněny.

V této souvislosti je nutno uvést, že subjekty a účastníci správní exekuce jsou dva odlišné pojmy, když účastníkem se rozumí pouze povinný.

3.2.1. K obligatorním subjektům správní exekuce

Nezbytnými, tedy obligatorními subjekty, rozumíme následující: povinný, oprávněný, správní orgán, jež vydal rozhodnutí v prvním stupni⁸¹nebo provedl schválení smíru, a dále

---

⁷⁸ J SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013

⁷⁹ §JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 412-415

⁸⁰ § 74 respektive § 148 odst. 8 správního řádu

⁸¹ ust. § 105 odst. 1 písm. a)

ten, kdo správní exekuci tzv. vykoná. K poslednímu zmíněnému je třeba uvést, že se pod tímto pojmem může rozumět exekuční správní orgán, soudní exekutor anebo soud.

K osobě povinného lze hledat upřesnění ve správním řádu, konkrétně je upřesněn v § 103 odst. 1 jako ten, kdo ve stanovené lhůtě nebyl s to dobrovolně splnit povinnost jemu uloženou exekučním titulem. Je nutné přistoupit k zodpovězení další otázky, tedy vymezení příslušného orgánu pro provádění exekuce a rovněž vymezení subjektů, které jsou oprávněny k zahájení a provádění exekuce. Obligatorními subjekty (nikoliv účastníky) správní exekuce jsou povinný, oprávněný, správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír a „vykonavatel“ exekuce. Tímto „vykonavatelem“ může být alternativně exekuční správní orgán, soud anebo soudní exekutor. Povinného zmiňuje správní řád v ust. § 103 odst. 1 a je jím ten, kdo ve stanovené lhůtě dobrovolně nesplnil povinnost, která mu byla exekučním titulem uložena.

Ke správnímu orgánu oprávněnému k provedení exekuce lze odkázat na ustanovení § 103 odst. 2. správního řádu.

Je však třeba brát zřetel na fakt, že exekuční správní orgán není obligatorním subjektem. Oprávněný subjekt, jak bylo výše již nastíněno, může alternativně uplatnit své právo také prostřednictvím soudu či soudních exekutorů. Samotný pojem exekuční správní orgán může v praxi být poměrně nesnadné pochopit, proto lze citovat správní řád v ust. § 106 odst. 1, 2 a 3 v případě peněžitého plnění a ust. § 107 odst. 1 a 2 v případě plnění nepeněžitého.

K prvnímu uvedenému citujme správní řád takto: „Exekučním správním orgánem, který na žádost správního orgánu uvedeného v § 105 odst. 1 písm. a) nebo osoby oprávněné z exekučního titulu provádí exekuci na peněžité plnění, je obecný správce daně místně příslušný podle zvláštního zákona, nestanoví-li zákon, že exekučním správním orgánem je správní orgán uvedený v § 105 odst. 1 písm. a) 30)“ a dále v odstavci druhém: „Obecní úřad nebo krajský úřad je exekučním správním orgánem tehdy, je-li současně správním orgánem uvedeným v § 105 odst. 1 písm. a) nebo je-li takovým správním orgánem jiný orgán územního samosprávného celku. Na žádost obecního úřadu provede exekuci obecný správce daně místně příslušný podle zvláštního zákona“ a dále v odstavci třetím: „Pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění se uplatní postup pro správu daní.“ Z výše uvedených

citací je zřejmé, že § 106 odst. 3 správního řádu je provedena delegace peněžitých exekucí (exekucí na peněžitá plnění) kompletně na daňový řád.

Ke druhému uvedenému, případu nepeněžitého plnění, citujme správní řád v následujícím znění: “ Exekučním správním orgánem příslušným k exekuci na nepeněžitá plnění je správní orgán uvedený v § 105 odst. 1 písm. a), je-li orgánem moci výkonné. Obecní úřad nebo krajský úřad je exekučním správním orgánem, je-li současně správním orgánem uvedeným v § 105 odst. 1 písm. a) nebo je-li takovým správním orgánem jiný orgán územního samosprávného celku“ dle prvního odstavce, a dále v odstavci druhém: „Na žádost jiného správního orgánu uvedeného v § 105 odst. 1 písm. a) provede exekuci obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má správní orgán sídlo.“ K tomuto uveďme, že definice podle výše citovaného § 107 odst. 1 – věty první, by vedla k přílišnému a nežádoucímu centralizování exekucí správních rozhodnutí a právě proto byla zákonodárcem přidána věta druhá, která je upřesněním a zúžením pojmů. V návaznosti na to pak pokračuje druhý odstavec, který naopak určí, který orgán nelze za exekuční správní orgán označit. V této souvislosti je třeba k exekuci na nepeněžitá plnění podotknout, že exekuční správní orgán je třeba rozumět, pokud se jedná o orgán moci výkonné.⁸²

Výše uvedený přehled označujeme za přehled dle institucionálního pojetí. Správní právo zná však také tzv. funkční pojetí, které je třeba vymezit na následujících řádcích. Pro přiblížení funkčního pojetí exekučních orgánů můžeme odkázat na poněkud širší spektrum právních předpisů než u institucionálního pojetí. Zatímco výše bylo odkazováno zejména na správní řád, u funkčního pojetí nalzáme prameny k jeho chápání i v samotné Ústavě.

Konkrétně lze u funkčního pojetí odkázat na čl. 79 Ústavy. Dále je funkční pojetí vymezeno také v tzv. kompetenčním zákoně, který upravuje o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, č. 2/1969 Sb. a dalších právních předpisech, logicky např. zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, zákoně č. 129/2000 o krajích. V těchto posledně zmíněných zákonech je upravena působnost a úkoly obecního, respektive krajského úřadu. Právě u územně samosprávných celků stanoví samotný správní řád, že exekučním správním orgánem je obecní, respektive krajský úřad, jak již bylo výše nastíněno pomocí dotčených ustanovení

---

⁸² SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013 253-254 s, ISBN 978-80-7478-002-8.

správního řádu.⁸³

3.2.2. K fakultativním subjektům správní exekuce

Již samotné slovo fakultativní implikuje, že správní exekuce může probíhat i bez jakékoli účasti těchto subjektů. Vzhledem ke spletnosti a různorodosti dané problematiky se však můžeme setkat se situacemi, ve kterých bude účast těchto subjektů na správní exekuci. Označovat tyto subjekty za subjekty exekučního řízení by však nebylo správně, neboť se jim nedostává plných práv a povinností a nemají vliv na řízení samotné exekuce.⁸⁴

Z §108 správního řádu vyplývá právní nástupnictví, které také dává relevanci jiným subjektům (právní nástupce, dědic), než které byly zmíněny v předešlé podkapitole. V §114 odst. 1 a 2 je správním řádem zmíněna také možná účast úřední osoby. Fakultativní subjekty zmiňuje i například §119 správního řádu, který stanoví pověření jiné osoby k zastupitelnému plnění. V §128 předvídá správní řád možnost přibrání nestranných osob k provádění exekučních úkonů.

3.3. Exekuce správních rozhodnutí

V následující podkapitole bude stručně nastíněn samotný postup během exekuce správních rozhodnutí exekučními správními orgány. Předpokladem této situace je, že oprávněný se buď rozhodne uplatnit svůj exekuční titul u exekučního správního orgánu, nebo správní orgán zahájí exekuci správního rozhodnutí sám - z moci úřední.

Před samotným vylíčením některých významných rysů postupu při správní exekuci by bylo vhodné seznámit se se základními předpoklady a pravidly tohoto postupu. Z literatury vyplývá, že v průběhu exekuce je nutné šetřit základní lidská práva. Principy správního práva, které jsou uvedeny ve správním řádu, také nesmí být opomenuty. Rovněž je třeba mít na paměti, že správní právo je kodifikováno v mnoha právních předpisech, a tak s ohledem na tuto jeho určitou roztržitost je nutné dbát i zásad a pokynů, které jsou stanoveny speciálními zákony. Taktéž přímo během vydávání správního aktu, tedy během postupu správního orgánu, je třeba striktně dodržovat zákonnost.

---

⁸³ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013 253-254 s, ISBN 978-80-7478-002-8.

⁸⁴ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. *Správní řád*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5

Níže budou představeny jednotlivé instituty, které se ale vzhledem k systematické čili hierarchii správního řádu, dotýkají pouze nepeněžitých exekucí (správních exekucí na nepeněžitá plnění). Toto vyplývá z hlavy XI správního řádu, kde všechny níže popsané instituty jsou řazeny do Dílu 3 správního řádu, tedy do dílu, který se věnuje pouze exekucím na nepeněžitá plnění. O exekucích na peněžitá plnění a jejich odklonu správním řádem na daňový řád bude pojednáno níže v dalších kapitolách práce.

3.3.1. Exekuční výzva

3.3.1.1. Obecně k institutu exekuční výzvy

Exekuční výzvu upravuje správní řád v § 68 a § 109. Na prvním místě zmiňme, že exekuční výzva je toliko fakultativní částí exekuce. V případě, že exekuční výzva je do exekučního postupu zahrnuta, předchází exekuci.

Často se lze setkat s mylným dojmem, že exekuční výzvou se exekuce zahajuje, tak tomu ale de facto a de iure není. Exekuční výzvu můžeme chápat pouze jako připomínku, upomínku na povinnost, která zároveň s upozorněním pro povinného též stanoví náhradní lhůtu dobrovolného plnění. V některých ohledech lze spatřovat jakousi analogii s občanskoprávním institutem předžalobní výzvy dle §142 OSŘ. Podobnost nemusí být spatřována pouze v samotném názvu „výzva“, ale v esenciálním smyslu tohoto institutu, kterým je dát dlužníkovi (povinnému) jakousi „poslední šanci“ cestou dobrovolnou. Exekuční výzva pouze připomíná již existující exekuční titul, v žádném případě ale nezakládá, nemění či dokonce neruší žádná práva či povinnosti.⁸⁵

Když již v předchozím odstavci byla zmíněna analogie s předžalobní výzvou dle práva občanského, je nutno uvést k exekuční výzvě též její specifika, která jsou velmi odlišná. V prvé řadě uveďme, že oprávněný k vydání exekuční výzvy je pouze exekuční správní orgán. Tento orgán vydává exekuční výzvu v podobě usnesení dle § 76 správního řádu. I v případě exekuce správního rozhodnutí se můžeme setkat s neformálními upomínkami či výzvami ze strany oprávněných, ovšem tyto nemohou být pokládány za exekuční výzvu v pravém slova smyslu. K náležitostem exekuční výzvy patří jednak kompetenční náležitost,

---

⁸⁵ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 587

tedy vydání příslušným orgánem, které již bylo zmíněno, jednak také formální náležitosti, které odlišují exekuční výzvu od dalších neformálních upomenutí.⁸⁶

3.3.1.2.K náležitostem exekuční výzvy

Dle již výše uvedených paragrafů správního řádu, které upravují exekuční výzvu, respektive její náležitosti, si nyní představíme menší přehled právě těchto náležitostí. Již výše bylo zmíněno, že je nutné, aby exekuční výzva obsahovala náhradní lhůtu pro splnění. Dále musí exekuční výzva identifikovat exekuční titul, upozornit na marné uplynutí lhůty, vymezit povinnost, která bude vymáhána, a je nutné též povinného varovat, že v případě nesplnění bude následovat exekuce správního rozhodnutí. Je vhodné též podotknout, že proti exekuční výzvě se není možné odvolat.

3.3.2. Exekuční příkaz

3.3.2.1.Obecně k institutu exekučního příkazu

Na rozdíl od výše uvedené exekuční výzvy již exekučním příkazem je přímo vymáháno nepeněžité plnění při samotné exekuci. Exekuční příkaz v podstatě následuje poté, co uplynula i náhradní lhůta stanovená exekuční výzvou, tedy exekuční výzva neměla prakticky dopad, anebo též v případě, kdy se fakultativní stadium exekuční výzvy neuplatňuje, neboť je třeba ke správní exekuci přistoupit neprodleně. Úkolem exekučního příkazu je vynutit splnění již deklarovaných či existujících práv. Je prakticky samozřejmé, že exekuční příkaz je vydáván správním orgánem. Exekuční příkaz je vydáván formou usnesení. V praxi lze chápat exekuční příkaz jako doklad potřebný pro zásah do práv povinného. Obdobně jako u v předchozí podkapitole uvedené exekuční výzvy není u exekučního příkazu možné odvolání. Je však přípustné bránit se proti exekučnímu příkazu námitkami dle § 117 správního řádu, z čehož vyplývá také možnost správní žaloby proti rozhodnutí podle § 65 správního řádu soudního. Pro úplnost připomeňme, že u výše uvedené exekuční výzvy tato možnost žaloby neexistuje. K odkladnému, tzv. suspenzivnímu účinku námitek se správní řád vyjadřuje tím, není však na prostoru této práce možno rozebrat tento systém, proto uvedme, že odkladný účinek námitek je zákonodárcem upraven tak, aby logicky bral ohled na práva

---

⁸⁶ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 588

povinného a v naléhavých případech mu mohl být jakousi pomocí. Náležitosti exekučního příkazu upravuje ustanovení § 111 správního řádu.⁸⁷

3.3.2.2.K náležitostem exekučního příkazu

Na tomto místě si opět sestavíme jakýsi přehled náležitostí stanovených správním řádem pro daný institut, tedy pro exekuční příkaz. Součástí exekučního příkazu musí být určení exekučního titulu a vymáhané povinnosti. Těž musí být stanoven způsob vymáhání, tedy jak bude exekuce prováděna. Dále exekuční příkaz musí vymezit, jakých práv a věcí se bude týkat. Obecně lze říci, že exekuční příkaz musí obsahovat všechny informace potřebné k „exekuci“, respektive k provedení exekuce.

Již jen ze smyslu principů správního práva, na které bylo výše odkazováno, ale též z literatury a judikatury je jasné, že v případě poměrně vážných zásahů do práv povinného budou kladeny vysoké požadavky na konkrétnost exekučního příkazu a jeho jasnost a srozumitelnost, zkrátka tak, aby bylo opravdu jasné, jak a proč (na základě jakého titulu, uplynutí lhůty apod.) bude exekuce provedena. Lze zde opět spatřovat tendenci šetřit v maximální míře lidská a občanská práva.

3.4. Odložení exekuce

Tzv. odklad, nebo odložení exekuce, je institut, který formou usnesení dočasně narušuje průběh exekuce. Usnesením se v tomto případě správní orgán rozhodne exekuci nezačít, ačkoli již je exekuční titul a věc již má exekuční správní orgán. Dle § 113 odst. 2 je odložení exekuce toliko prozatímní. Odložení exekuce je ve své podstatě závislé na tom, jak dlouhou dobu bude trvat důvod, ze kterého správní orgán k odložení přistoupil.

3.5. Přerušování exekuce

Zatímco v předchozí podkapitole byla uvedena situace, kdy orgán nepřistoupil k žádným konkrétním exekučním úkonům a exekuci odložil, správní řád předvídá i situaci poněkud komplikovanější, tedy situaci, kdy ze strany exekučního orgánu již došlo k jednání, a přesto je záhodno v exekuci dále nepokračovat. Stejně tak jako v případě odložení exekuce je

---

⁸⁷ KASÍKOVÁ, Martina. § 48 [Náležitosti exekučního příkazu]. In: KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav. Exekuční řád. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-630-2. s. 308-311

přerušeni exekuce vynášeno formou usnesení. Rovněž jako ve výše uvedeném případě může být exekuce přerušena po dobu, po kterou trvají důvody jejího přerušeni. Důvody, které vedou správní orgán k přerušeni nebo i odloženi správní exekuce stanoví správní řád a dále mohou být obsaženy, s ohledem na již zmíněnou roztržitost právní úpravy správního práva, také ve speciálních zákonech.⁸⁸

Po odloženi nebo přerušeni exekuce mohou následovat dva možné scénáře, kterými se správní exekuce dále bude ubírat: zastavení řízení či pokračování řízení. Zatímco k zastavení řízení je opět nutné vydání usnesení, pro pokračování v řízení není usnesení třeba a postačí tak jakési faktické pokračování v řízení.⁸⁹

3.6. Zastavení řízení

Jak již bylo zmíněno, zastavit řízení je možné toliko usnesením. Na rozdíl od odloženi a přerušeni řízení je již zastavení řízení jakýmsi definitivním, vážnějším krokem, a zřejmě proto se zákonodárce rozhodl upravit ve správním řádu zastavení řízení poněkud přísněji.

Správní orgán může k zastavení přistoupit pouze z důvodů, které vyčerpávajícím způsobem (taxativně) stanoví § 115 správního řádu.⁹⁰ Je nutné také podotknout, že zastavení řízení nemůžeme považovat za fakultativní. Lze říci, že pokud je naplněn některý z taxativně stanovených důvodů, správní orgán řízení jednoduše zastavit musí. Jediný prostor, který exekučnímu správnímu orgánu správní řád pro zastavení řízení dává, je tedy užít správního uváženi v posuzování, zda konkrétní případ lze pod některý z uvedených důvodů podřadit.⁹¹

3.7. Exekuce na nepeněžitá plnění

3.7.1. Úvodem k problematice

Předmětem správních exekucí na nepeněžitá plnění, jak jejich název napovídá, nejsou

---

⁸⁸ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 594 - 595

⁸⁹ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 595

⁹⁰ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5

⁹¹ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 str. 598-599

finanční pohledávky, ale určitá konkrétní činnost. Specifickým rysem tohoto druhu správních exekucí je jejich přesnost, se kterou je nutné vymezit předmět exekuce. Exekutor, tedy vykonavatel exekuce, který se řídí exekučním titulem, má tak pouze jednu možnost jak exekuci provést. Pro upřesnění uvedme, že touto možností se rozumí pouze jeden stanovený způsob exekuce, kterým je možné exekuci provést.

Pro povinného tedy znamená předmět exekuce nějakou povinnost, která mu byla uložena. Právě z tohoto kritéria lze tedy odlišit exekuci na nepeněžitá plnění, když ona povinnost nespočívá v uhrazení peněžitě částky, ale v jiné povinnosti. V praxi lze pro dokreslení tohoto poněkud vágního popisu uvést třeba příklad vyklizení určitého prostoru.⁹²

Již z tohoto příkladu tedy můžeme spatřovat, že ona povinnost je vlastně vykonání nějaké činnosti povinným. Zcela logicky pak lze konstatovat, že taková povinnost může být vymáhána správní exekucí. Nelze jednoduše popsat tento druh exekucí, protože u exekucí na nepeněžitá plnění se setkáváme s velkou rozmanitostí sledovaných účelů exekuce.

Determinantem mezi nepeněžitými exekucemi pak je určení, zda povinnost, o jejímž splnění se jedná, může být splněna výlučně povinným, nebo také někým jiným. Druhá varianta je uvedena ve správním řádu v § 119 jako exekuce provedením náhradního výkonu. Ustanovení paragrafů §120 a následujících správního řádu pak definuje první zmíněnou variantu, a to exekuci přímým vynucením po povinném.

Třetí možností, která nastane, pokud není možné ani přímé vynucení, ale ani náhradní výkon, je pak ukládání takzvaných donucovacích pokut. Postižením finanční stránky povinného se tak zákonodárce, potažmo exekuční správní orgán dle určení zákonodárce, snaží přimět povinného ke splnění dané povinnosti. Donucovací pokuty v podstatě slouží jako sankční prostředek, který přidává váhu uložené povinnosti.

3.7.2. K problematice náhradního výkonu

Výše byl uveden institut takzvaného náhradního výkonu. Již bylo zmíněno, že jeho problematiku upravuje správní řád v § 119, přidejme nyní při bližším pojednání, že v odstavci prvním.

---

⁹² KLIKOVÁ, Alena, HAVLAN Petr, CHADIMA Marek, JURNÍKOVÁ Jana, KADEČKA Stanislav, PRŮCHA Petr, SEDLÁČEK Stanislav, SKULOVÁ Soňa, VENCLÍČEK Jiří. Správní řád. 2. vydání. Praha: Nakladatelství Wolters Kluwer ČR, 2016, ISBN 978-80- 7479-943-4

Pokud exekuční titul uvádí, že povinnost, kterou stanoví, lze vykonat i skrze výkon někým jiným, než osobně povinným, může exekuční orgán přistoupit k exekuci náhradním výkonem. Tento náhradní výkon tedy znamená, že povinnost bude splněna osobou odlišnou od povinného. Adresátem přesto zůstává povinný.⁹³

Při zamyšlení nad motivací zákonodárce docházíme k závěru, že i v tomto případě se počítá se situací, kdy splnění povinnosti bude pro veřejný zájem natolik žádoucí, že postačí vykonání jinou osobou.

Aby mohlo být k náhradnímu výkonu přistoupeno, je třeba, aby exekuční příkaz obsahoval přesné určení toho, jaký výkon či jaká práce mají být vykonány. Již výše jsme se v minulé kapitole náležitostmi exekučního příkazu zabývali, proto teď již na ně jen odkažme. Lze zde vzpomenout, že právě situace, jako je tato, vyžadují opravdu exaktní přístup, co se týče vymezení vymáhaných povinností.

Dále je samozřejmě třeba, aby exekuční správní orgán našel vhodnou osobu, která provede náhradní výkon. Tato tzv. náhradní osoba nemusí splňovat složité předpoklady, z logiky věci však vyplývá, že u náhradní osoby se bude jednat o dobrovolný úkon, proto je třeba jejího souhlasu. Rovněž je nasnadě, že náklady spojené s provedením náhradního výkonu ponese povinná osoba a nepůjdou k tíži náhradní osoby.

Ač by se mohla zdát tato forma exekuce poměrně přísná, stále zákonodárce myslí na již zmiňovaná práva povinného a šetří je ustanoveními, ve kterých stanoví, že pokud při exekuci dojde k vynesení nějakého majetku povinného mimo jeho pozemek, exekuční orgán musí tyto věci skladovat a povinnému umožnit si je zpět převzít. Tolerance zákonodárce zde ale není bezbřehá, když pro odnos věcí povinným stanoví lhůtu šesti měsíců, po které propadá majetek do vlastnictví státu nebo územně samosprávného celku, a rovněž náklady na skladování jsou opět k tíži povinného.⁹⁴

Zvláštním druhem náhradního výkonu pak může být tzv. pokojný stav.

---

⁹³ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str. 553-556

⁹⁴ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str. 553 - 556

3.7.3. K problematice přímého vynucení

Správní řád zcela přesně přímé vynucení neřeší, lze však dovozovat z ustanovení § 112 a §120. Tyto paragrafy obsahují příkladný, tedy demonstrativní výčet exekuce přímým vynucením. Pokud bychom ale chtěli exekuci přímým vynucením zcela exaktně definovat, musíme přistoupit spíše k literatuře a různým způsobům výkladu správního řádu. Již výše se autor věnuje exekuci formou náhradního plnění. Ta dle správního řádu může nastat, pokud lze, aby plnil někdo jiný, než povinný. Výkladem tak lze dovodit, že u exekuce přímým vynucením tomu bude právě naopak – použijeme zde způsob argumentace a *contrario* a dospějeme k závěru, že u přímého vynucení je nutné, aby plnila právě osoba povinného sama. I podle správního řádu, konkrétně podle ustanovení § 112 písm. b), je exekuce přímým vynucením tzv. nezastupitelné plnění. Správní exekuční orgán tak zde přímo na povinném vymáhá povinnost, kterou uvádí exekuční titul.⁹⁵

Ustanovení § 120 správního řádu uvádí demonstrativní výčet exekučních titulů. U přímého vynucení si lze představit mnoho rozličných způsobů provedení exekuce, není proto možné, aby zákonodárce sestavil ve správním řádu vyčerpávající výčet.⁹⁶

3.7.3.1. Vyklizení

Exekuce vyklizením není pouze součástí správních exekucí, ale může být použita i v občanskoprávních případech. Z logiky samotné práce vyplývá, že se jedná o exekuci nepeněžitou, která je přímo vynutitelná. Jedná se tedy o způsob, jehož provedením je dosahováno kýženého cíle exekuce, tedy splnění uložené vymáhané povinnosti.

Ve své podstatě je exekuce vyklizením považována za velmi výrazný zásah do práv povinného. Z tohoto důvodu zákonodárce přistoupil k poměrně rozsáhlejší úpravě exekuce vyklizením, neboť je třeba zároveň šetřit i práv povinného a nezpůsobit mu nadměrné negativní dopady (sociálního charakteru apod.).

Úprava exekuce vyklizením však přesto neobsahuje ve správním řádu přesnou definici. Můžeme zde citovat § 123 odst. 1 správního řádu:

---

⁹⁵ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str. 557

⁹⁶ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str. 557

“Exekuce se provede tak, že oprávněná úřední osoba z vyklizovaného objektu

- a) odstraní movité věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i movité věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném objektu, a
- b) vykáže povinného a všechny, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.“

Po přečtení výše citovaného ustanovení lze tedy dovodit, že objekt exekuce je jakási nemovitá věc, která je povinným užívána v rozporu s exekučním titulem. Dále lze z citovaného usnesení dovodit oprávnění úřední osoby k provedení správní exekuce vyklizením. Zdůrazněme, že správní řád opravňuje toliko osobu úřední. To však nevylučuje provedení exekuce v součinnosti např. s Policií ČR, pokud je to nutné, jak připomínají Jemelka, Pondělíčková a Bohadlo.⁹⁷

Již byl zmíněn možný výrazný dopad exekuce vyklizením na život povinného a tím pádem i vážnost, kterou zákonodárce této exekuci přikládá. Jako další projev této vážnosti můžeme vnímat nezbytnou, tj. obligatorní přítomnost takzvané přizvané osoby. Institut přizvané osoby upravuje správní řád v § 121 a § 128. Přizvaná osoba sama nemá žádný konkrétní úkol přímo na exekuci ve smyslu podílení se na samotném vymáhání, je však určitou kontrolou, zárukou zákonnosti průběhu exekuce. Již z dosud uvedeného poměrně jasně vyplývá, že osoba přizvaná musí být osobou nestrannou. Obligatorní je také sepsání protokolu o provedeném exekučním úkonu.

Ustanovení § 122 správního řádu je opět dalším institutem jisté ochrany poskytované lidským právům, když stanoví, že vyklizení nesmí být provedeno, pokud by mohlo ohrozit zdravotní stav osoby nacházející se v objektu. Výjimka je pak možná pouze v případě, kdy objekt nebo jeho stav bezprostředně ohrožuje zdraví nebo život, a to dle odstavce 2 tohoto ustanovení.

Ustanovení § 123 a § 124 správního řádu řeší nakládání s movitými věcmi povinného, přičemž hlavním cílem je předat věc zpět povinnému. Opět je stanovena lhůta šesti měsíců skladování na náklady povinného, obdobně jako byla zmíněna již výše v této práci.

---

⁹⁷ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4

V případě exekuce vyklizením je možno užít námitky proti exekučnímu příkazu dle § 117 správního řádu, jak již bylo výše zmíněno. Bylo také nastíněno, že odkladný účinek námitky je přiznán pouze v některých případech. Exekuce vyklizením ale k těmto případům patří vždy, neboť, jak již bylo několikrát řečeno, se jedná o významný zásah do práv povinného, častokrát též nevratný. Exekuce vyklizením je jediný způsob exekuce, u kterého je tato odkladnost způsobená námitkou zákonem uznána bez dalších nároků.

3.7.3.2.Odebrání movité věci

V rámci demonstrativního výčtu exekucí přímým vynucením je dalším zmíněným způsobem odebrání movité věci. V předchozí podkapitole bylo zmíněno, že exekuce vyklizením má místo i v OSŘ není tedy specifikem pouze pro exekuci správních rozhodnutí. Obdobně je tomu i u odebrání movité věci, když to nalezneme v § 345 OSŘ.⁹⁸

U exekuce vyklizením jsme hojně zdůrazňovali, že její vážnost zákonodárce vedla k poměrně rozsáhlé a exaktní úpravě. Odebrání movité věci již není považováno za natolik významný zásah do práv povinného, a proto se zde setkáme s poněkud volnější úpravou.

Exekuci odebráním movité věci upravuje § 125 správního řádu. Podstatou exekuce je povinnost povinného vydat či dodat nějakou movitou věc. Povinný zde od zákonodárce nepoživá takové ochrany i proto, že disponovat s movitou věcí je nepoměrně snazší od nemovitého objektu v předchozí podkapitole, a proto zde panuje obava z uschování či znehodnocení předmětné věci.

Opět připomene náležitost exekučního příkazu, že tento musí věc dostatečně specifikovat, přesně ji určit, aby bylo nad všechnu pochybnost, o jakou movitou věc se jedná.

Vhodné by bylo na tomto prostoru také upozornit, že ani povinný, ani oprávněný, nemusí být v tomto případě vlastníkem věci.

I v případě odebrání movité věci, stejně jako v případě exekuce vyklizením, je nutností protokol o provedeném úkonu.

---

⁹⁸ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str. 568- 573

U exekuce odebráním movité věci zákonodárce předvídá možnost neprovedení úkonu z důvodu např. ukrytí věci povinným nebo jiného zmaření vydání věci.⁹⁹ Nutno však podotknout, že takovýto nezdar exekuce není v žádném případě důvodem pro přerušení či zastavení exekuce dle postupu uvedeného v předchozí kapitole. Opět se zde setkáváme s termínem „oprávněná úřední osoba“, který již byl nastíněn výše.

Dle § 125 správního řádu lze konstatovat, že věc nemusí být při provádění exekuce odebrána přímo povinnému. Z odstavce 1 tohoto paragrafu vyčteme, že věc je odebrána buď povinnému, nebo osobě, která ji má u sebe.

Taktéž u exekuce odebráním movité věci je třeba zmínit možnost podání námítky. U odebrání movité věci však na rozdíl od vyklizení není stanoven suspenzivní účinek. Ten se tedy dostaví pouze, pokud budou naplněny podmínky stanovené v § 117 odst. 3 správního řádu.

3.7.3.3. Osobní prohlídka a prohlídka bytu a jiných místností

Těmito instituty se správní řád zabývá v § 126. Několikrát v jeho ustanoveních najdeme také spojitost tohoto způsobu exekuce s předešlým zmíněným, tedy poměrně logické pojítka mezi prohlídkou a odebráním movité věci. Pomocí tohoto pojítka lze dovodit, že osobní prohlídka a prohlídka bytu a jiných místností, je tedy „pouhým“ nástrojem k předchozímu zmíněnému způsobu exekuce.¹⁰⁰

Nutnost ji upravit ale dává zejména velikost zásahu do lidských práv povinného, která je u prohlídky bytových či jiných prostor a především u prohlídky osobní, značná. To samo vyplývá již z faktu, že narušovaná práva jsou v tomto případě výslovně ústavně garantována Listinou základních práv a svobod. Konkrétně zde samozřejmě hovoříme o nedotknutelnosti osoby a obydlí dle článku 7, respektive 12 LZPS. Proto § 126 správního řádu představuje podmínky, které musejí být naplněny, aby bylo vůbec možné přistoupit k prohlídce, ať už se jedná o prohlídku osobní, či bytu a jiných místností. Předně ještě navažme na zmínku o Listině a připomeňme, že ta připouští zásah do těchto práv toliko na základě zákona v případě

---

⁹⁹ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5. Str 569-573

¹⁰⁰ KLIKOVÁ, Alena, HAVLAN Petr, CHADIMA Marek, JURNÍKOVÁ Jana, KADEČKA Stanislav, PRŮCHA Petr, SEDLÁČEK Stanislav, SKULOVÁ Soňa, VENCLÍČEK Jiří. Správní řád. 2. vydání. Praha: Nakladatelství Wolters Kluwer ČR, 2016, ISBN 978-80- 7479-943-4

osoby, obdobně, ačkoli ne zcela stejně, řeší i nedotknutelnost obydlí. Dále je třeba opět připomenout exekuční příkaz, který musí splňovat již zmiňované náležitosti. Správní orgán je pak též lehce omezen ve výběru případů, kde může prohlídku uplatnit, když správní řád stanoví, že je třeba, aby toto „vyžadoval účel exekuce“. Není tak možná zcela volná vůle orgánu a je kladen důraz na to, aby bylo k prohlídkám přistupováno pouze za okolností, které si použití takto důrazného prostředku vyžadují. Opět zmiňme také nutnost přítomnosti nestranné přizvané osoby.

3.7.3.4. Předvedení

Způsob exekuce předvedením vyplývá z § 112 písm. b) a § 120 správního řádu. Také § 127 přímo využívá slovního spojení exekuce předvedením, ačkoli by se zprvu mohlo zdát, že předvedení není ani tolik exekucí, jako pomocný prostředkem.

V případě exekuce předvedením se doručuje exekuční příkaz orgánu, který má exekuci předvedením provést. Předvedení nebylo zákonodárcem považováno za hodné větší úpravy týkající se námitek nebo i náležitostí exekučního příkazu, na rozdíl od prvního zmíněného vyklizení.

Co je však třeba zmínit je rozlišení předvedení exekučního a předvedení zajišťovacího, které je ve správním řádu upraveno v § 60. S odkazem na předchozí kapitoly věnující se správnímu rozhodnutí bychom mohli snadno tento rozdíl nejen vytušit, ale i vysvětlit. Zatímco zajišťovací předvedení se provádí v samotném správním řízení před první instancí, tedy v průběhu správního řízení, exekuční předvedení bude takové, které bude použito po vydání vykonatelného rozhodnutí. Bude tedy zapotřebí exekuční příkaz.

Vzhledem k tomu, že předvedení by mohl povinný také poměrně snadno mařit, není na rozdíl od vyklizení stanovena doba, ve které by měl být povinný na exekuci upozorněn předem.

Typickým orgánem provádějícím exekuci předvedením je Policie ČR, může se ale jednat i o obecní policii (pokud jde o řízení v pravomoci obce) a nebo v případě, že zvláštní zákon tak stanoví, může jít i o jiný ozbrojený sbor.

Na rozdíl od vyklizení a odebrání movité věci nenajdeme exekuci předvedením

v občanském právu – v OSŘ.

Dle Potěšila, Hejče, Rigela a Marka lze kromě námitek užít v případě předvedení také obrany v podobě žaloby proti faktickému zásahu dle § 82 soudního řádu správního.¹⁰¹

3.7.4. K problematice donucovacích pokut

Po náhradním výkonu a přímém vynucení existuje ještě třetí možnost, kterou lze uplatnit u nepeněžitých správních exekucí. Tímto způsobem je ukládání donucovacích pokut.

Ze správního řádu, zejména z ustanovení § 129, lze vyčíst, že ukládání donucovacích pokut je jakýmsi posledním pokusem k vymožení předpokládaného plnění. K ukládání donucovacích pokut může být přikročeno ve dvou situacích, které správní řád uvádí alternativně. Situace, kdy je možno tohoto institutu využít, nastávají, když exekuční titul není možno naplnit ani náhradním výkonem, ani přímým vynucením, nebo lze, ale nebylo by to účelné.¹⁰²

Ustanovení § 129 odst. 1 v první větě stanoví, že donucovací pokutu lze uložit až do výše 100 000 Kč. Výše pokuty je upravena pouze touto hranicí shora a zákon nestanoví konkrétní požadavky či návody, jak přesně výši pokuty má správní orgán stanovit.

Dle Nejvyššího správního soudu je třeba donucovací pokuty vnímat pouze jako určitý subsidiární prvek, nebo doplněk v systému správních exekucí na nepeněžitá plnění. Je nutno zde zdůraznit, že samo o sobě uhrazení donucovací pokuty v žádném případě neznamená splnění vymáhané uložené povinnosti. Taktéž se nejedná o formu správního trestání, ačkoli slovo pokuta by mohlo tento dojem vyvolávat.¹⁰³

Na rozdíl od předchozích zmíněných donucovací pokuta není založena vydáním exekučního příkazu, ale vydáním rozhodnutí. Z toho vyplývá i odlišnost obrany. Oproti výše uvedeným nelze proti rozhodnutím (které není usnesením) použít námitku dle § 117 správního řádu, ovšem lze užít odvolání dle § 81.

---

¹⁰¹ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5.

¹⁰² JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4 (oddíl 4.)

¹⁰³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 33/2012 – 40 ze dne 23. 5. 2013

V případě, že donucovací pokuta nebude uhrazena, podobně jako u exekucí na peněžité plnění – kterými se budeme zabývat v následující kapitole – je proveden jakýsi odklon na daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb.)

3.8. Exekuce na peněžité plnění

3.8.1. Úvodem k problematice

Pokud se zaměříme na rozčlenění správních exekucí, v případě exekucí na peněžité plnění budeme hovořit v praxi o exekuci daňové. Pojem správní exekuce je v tomto institutu obsažen tím, že podnět k této „daňové“ exekuci dává správní orgán. Proto členíme tyto exekuce na daňové plnění právě mezi exekuce správní a nazýváme je tedy správními exekucemi na peněžité plnění.

Často se lze setkat s problémem, že laická veřejnost nemá jasnou představu o tom, co si představit pod pojmem daňová exekuce, proto výše uvedené vysvětlení či úvod doplníme ještě o příklad z praxe. Oním peněžitým plněním, které je možné u tohoto typu správní exekuce vymáhat, můžeme rozumět například peněžní pokutu, která byla udělena jako sankce za přešůpek, a nebyla uhrazena. V rámci územní samosprávy se dále může jednat třeba o neuhrazené obecní poplatky apod.¹⁰⁴

3.8.2. K problematice zákonné úpravy

Výše již bylo uvedeno, že správní řád odkazuje pro problematiku exekucí na peněžité plnění na daňový řád, tedy zákon č. 280/2009 Sb. Konkrétně při této delegaci vycházíme z § 106 správního řádu.

Ze shora uvedeného tedy nepřimo vyplývá, že správní exekuce na peněžité plnění existuje prakticky mimo správní řád. V § 106 odst. 1 zjišťujeme, že orgánem pro provádění správních exekucí na peněžité plnění je místně příslušný správce daně. V druhé části věty je však zakotvena i možnost, že by speciální zákon stanovil jiný správní exekuční orgán. Vždy se ale je nutno držet toho, že toto bude orgán, který buďto vydal rozhodnutí v první instanci, nebo provedl schválení smíru.

---

¹⁰⁴ POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5

Na tuto obecnou úpravu pak navazuje druhý odstavce daného paragrafu, který upravuje situace, kdy došlo k vydání rozhodnutí v první instanci úřadem územně samosprávného celku nebo jiným jeho orgánem. Tento odstavce tak již nepředvídá další určení speciálním zákonem, ale stanovuje pravidlo pro danou situaci rovnou sám. Je však možné, aby tento územně samosprávný orgán pověřil jiný správní exekuční orgán řešením samotné exekuce. Při zamyšlení, proč zákonodárce stanovil právě tuto možnost, lze dojít k závěru, že v praxi bude možnost pověřit jiný exekuční správní orgán konvenovat zejména malým obcím, pro které by řešení exekucí bylo nadměrnou zátěží či dokonce neproveditelným úkolem v rámci jejich možností, jak poukazují například Jemelka, Pondělíčková a Bohadlo.¹⁰⁵

---

¹⁰⁵ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4

4. Střet exekucí

Bohužel se velice často lze setkat se situací, kdy je dlužník zavázán více věřitelům. Ačkoli je možné řešit tuto situaci konkurzem, nestává se tomu tak vždy a každý z věřitelů se pak může plnění domáhat zvlášť vedenou exekucí. V této situaci je však možné, či dokonce pravděpodobné, že si pak věřitelé budou navzájem konkurovat. To v praxi bude znamenat to, že se více věřitelů bude chtít uspokojit z téhož majetku. Přesto však je vedeno více exekučních řízení. Není však vždy pravidlem, že by pro potřeby úpravy střetu exekucí postačil OSŘ, což z práce přímo vyplývá, neboť známe také exekuce upravené jinými předpisy, a to správním a daňovým řádem.

Je tedy potřeba rozlišit výkon rozhodnutí nařizovaný a prováděný podle OSŘ, tedy exekuci prováděnou soudy, a exekuci správní. V případě správní exekuce se pohybujeme v působnosti správních orgánů, nikoli soudů. Správní orgány mají určitá omezení a nemohou exekuce využít univerzálně. Přesto je však nasnadě, že právě díky správní exekuci může nastat střet exekucí.

Na tomto místě je třeba uvést zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí. Ten byl přijat právě kvůli nutnosti upravit možné souběhy či střety exekucí.¹⁰⁶

K souběžnému průběhu může dojít a za exekuci pro účely zákona č. 119/2001 Sb. se považuje:

- a) výkon rozhodnutí nařízený soudem a soudem prováděný,
- b) exekuce nařízená soudem a prováděná soudním exekutorem,
- c) daňová exekuce nařízená a prováděná správcem daně,
- d) výkon rozhodnutí nařízený a prováděný orgánem veřejné správy.

Z pohledu existujících prostředků exekuce (výkonu rozhodnutí) přichází v úvahu u některých střet všech způsobů exekucí, někde pak je toto vyloučeno. Je nutno zohlednit

---

¹⁰⁶ KULKOVÁ, Radmila. Střety souběžně probíhajících exekucí. In Právní rozhledy 9/2002, s. 417

konkrétní typ exekuce.¹⁰⁷

Soudem prováděné exekuce připouští tyto zákonné způsoby provedení: srážky ze mzdy, přikázání pohledávky, prodej movitých věcí a nemovitostí, prodej podniku a zřízení soudcovského zástavního práva k nemovitostem (§ 258 odst. 1 OSŘ). Z § 59 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., (EŘ), je patrné, že stejnými způsoby provádění exekuce disponují i i soudní exekutoři s (vyjma zřízení soudcovského zástavního práva k nemovitostem).

Správní exekuce pak může být účastna na střetu exekucí jen v případě správním orgánem nařízené exekuce. Bylo řečeno, že se jedná buď o peněžité, nebo nepeněžité plnění.

Zákon č. 119/2001 Sb., čerpá z úpravy exekucí, jak je připouští platná právní úprava daňové a správní exekuce, OSŘ, zákon o soudních exekutorech. Novelizován byl naposledy v roce 2013.¹⁰⁸

Systematika zákona o střetu exekucí je zakládána na různých způsobech provádění exekucí, proto uvádí pravidla pro střet exekucí:

- a) srážkou ze mzdy a jiných příjmů,
- b) přikázáním pohledávky,
- c) prodejem movitých věcí,
- d) prodejem nemovitostí a
- e) prodejem podniku.

Zákon také stanoví společné pojmy pro případ souběhu exekucí.

---

¹⁰⁷ 119/2001 Dz (důvodová zpráva)

¹⁰⁸ KULKOVÁ, Radmila. Sřety souběžně probíhajících exekucí. In Právní rozhledy 9/2002, s. 417

5. Porovnání exekucí

Na následujících řádcích se pokusím na základě poznatků shromážděných ve své práci provést srovnání jednotlivých druhů exekucí. Při porovnání je nutné nejprve zmínit, že exekuce v civilněprávním slova smyslu jsou vzniklé v první řadě ze soukromoprávního nároku. Oproti tomu exekuce správní vznikají v oblasti veřejného práva, přestože podnět ke správnímu orgánu může podat i osoba.

Zásadním faktorem, z jehož hlediska je třeba exekuce srovnat, je právní úprava. Primárními právními předpisy pro exekuce v civilněprávním slova smyslu je zejména EŘ a OSŘ, oproti tomu exekuce správních rozhodnutí se řídí správním řádem, který v případě exekucí na peněžité plnění odkazuje na daňový řád.

Specifikovat je potřeba též orgán, který vydává rozhodnutí, na jehož základě je exekuce nařízena. Tento rozdíl lze poměrně snadno spatřovat již v názvech exekucí. Soudní exekuce je tedy odvislá od rozhodnutí soudu, zatímco správní exekuce od správního rozhodnutí. OSŘ stanoví, že soudy nemohou vykonávat rozhodnutí, která se primárně vykonávají ve správní nebo daňové exekuci. Analogicky k tomuto také zastavení exekuce provádí v soudním řízení soud, zatímco ve správním řízení příslušný správní orgán.

Mezi exekucemi můžeme najít i styčné body, které ostatně již vyplývají z celé práce. Lze konstatovat, že průsečíkem je cíl samotné exekuce – tedy vymožení práva, které náleží oprávněnému. Oprávněný subjekt se může lišit právě v souvislosti s tím, zda exekucí je vymáhám soukromoprávní či veřejnoprávní nárok. Společným je pro exekuce také požadavek na co největší rychlost exekuce, neboť větší časová prodleva zmenšuje šanci úspěšného vymožení a je zbytečnou zátěží pro oprávněného.

Závěr

Ve této práci jsem se zabýval exekucí správní a soudní, jejich střetem a porovnáním. Exekuci jako takovou lze chápat jako proces a hlavní nástroj k vymožení práva či ke splnění povinnosti, a to peněžité i nepeněžité. Oprávněný se v tomto procesu domáhá svého práva a povinný musí toto právo splnit. Zde právě oprávněný využívá služeb exekutora.

V práci jsem nejprve uvedl samotný vznik exekuce, její historii a vývoj. Poté jsem se začal podrobněji zabývat exekucí soudní, kde jsem rozebral exekuční titul, který s každou exekucí bezprostředně souvisí, dále jsem rozebral subjekty exekučního řízení, kde jsem se postupně věnoval exekučnímu soudu, jednotlivým účastníkům exekučního řízení a samozřejmě osobě soudního exekutora, které jsem v této kapitole věnoval větší prostor a přidal zde i náleží Ústavního soudu. Dále jsem se zaměřil na zahájení exekučního řízení a samozřejmě jeho následný průběh.

Nejdelší část první části mé práce jsem věnoval jednotlivým způsobům soudní exekuce a to jak pro peněžitá plnění, tak pro nepeněžitá plnění. U těchto způsobů jsem, ač samozřejmě ne tolik, jak by to bylo možné rozebral jednotlivé druhy provedení.

Další část práce je věnována exekucím správním. Zde jsem vysvětlil pojem správního rozhodnutí, aby bylo možné tento typ exekuce pro čtenáře snadněji pochopit. Stručně jsem zmínil vykonatelnost správního rozhodnutí a poté jsem se začal věnovat subjektům správní exekuce, kde jsem zmínil subjekty obligatorní a fakultativní. Poté už jsem přešel na samotné exekuce správních rozhodnutí, kde jsem zmínil exekuční výzvu spolu s náležitostmi a samozřejmě exekuční příkaz. Čtvrtou a pátou kapitolu jsem věnoval odložení exekuce spolu s jejím přerušáním a zastavením řízení.

Opět jsem věnoval nejdelší část mé práce podle mého názoru kapitolám nejkomplicovanějším a to exekucím na nepeněžitá a peněžitá plnění, kdy jsem se v rámci peněžitých plnění zaměřil také na exekuci daňovou.

Na závěr jsem se zaměřil na situaci, kdy nastává střet exekucí, převážně podle zákona č. 119/2001 Sb. Poté jsem oba typy exekuce porovnal.

Při psaní své práce jsem se dozvěděl mnoho zajímavých faktů, o kterých jsem do té doby sám neměl přehled a přečetl jsem mnoho literatury s tím spojené. Exekuce jako taková je jistě nesporně zajímavé, avšak velice často citlivé téma, o kterém by však občané měli mít alespoň minimální přehled.

Resumé

This thesis deals with administrative and court-ordered execution, their clash and comparison. Execution can be understood as procedure and main instrument to enforcing law or to fulfill the obligation, either be a of monetary or non-monetary nature. Justified person in this procedure can demand to the law and obliged person have to accomplish that law. It is in this moment, when justified person can use the services of the executor.

In my thesis I mentioned creation of the execution itself, history and development. Then I start closely with court-ordered execution, where I described executory title, which is directly related to every execution. Then I described subjects of the execution proceedings, where I give attention to the execution court, individual participants of execution proceedings and of course court-ordered executor in person, to which I give bigger scope and add a judgment of the constitutional court. Then I give my attention to the start of the execution procedure and of course progress of that procedure.

Longest part of the first side of my thesis I devoted to the individual parts of the court-ordered execution for cash or non-cash appears. At these two methods I, of course not that much as I would like to compare it's individual kinds.

Next part of my thesis is about administrative executions. Here I described the main goal of the administrative decision, so the reader can understand it more easily. I briefly mentioned enforcement of the administrative decision and then I gave my attention to subjects of the administrative execution, where I mentioned obligatory and facultative subjects. Then I went over to administrative executions itself, where I mentioned execution call with all it's particulars and of course execution order. Fourth and fifth chapters are about adjournment of the execution and it's interruption with it's cutoff.

Again the longest part of my thesis I devoted for in my opinion the most complicated chapters and that's the administrative executions for cash or non-cash appears, where I „aim“ in the matter of cash appears for the tax execution.

At the end I mentioned situation, where is possible conflict of both types of the executions, mainly according by journal of laws 119/2001. Then I compare both types of the executions.

When I have been writing my thesis, I figured out many interesting facts, about executions, that expanded my horizons and enriched my legal view of many interesting literature connected with that topic. Execution as itself is undoubtedly interesting, but also and very often sensitive topic, about which should citizens have at least minimal overview.

Seznam použité literatury a zdrojů

Literatura

JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 5. vydání. Praha, C.H.Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-607-4.

KASÍKOVÁ/JIRMANOVÁ/HUBÁČEK/PLÁŠIL/ŠIMKA/KUČERA/NEKOLA. Exekuční řád komentář, 4. vydání, C.H.Beck,2017 ISBN 978-80-7400-630-2.

KLIKOVÁ, Alena, HAVLAN Petr, CHADIMA Marek, JURNÍKOVÁ Jana, KADEČKA Stanislav, PRŮCHA Petr, SEDLÁČEK Stanislav, SKULOVÁ Soňa, VENCLÍČEK Jiří. Správní řád. 2. vydání. Praha, Wolters Kluwer, 2016 ISBN 978-80- 7479-943-4.

KULKOVÁ, Radmila. Sřety souběžně probíhajících exekucí. In Právní rozhledy 9/2002 (Odborný časopis)

Lavický, P. a kol. Občanský soudní řád a exekuční řád, Praktický komentář, Wolters Kluwer, 2015, ISBN 978-80-7478-988-5.

POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha, C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-598-5.

POTĚŠIL, Lukáš, ROZTOČIL, Aleš, HRŮŠOVÁ, Klára, LACHMANN, Martin. Stavební zákon - komentář. 5. vydání. Praha, C. H. Beck, 2016 ISBN 978-80-7400-462-9.

SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013 ISBN 978-80-7478-002-8.

Šínová, Kovářová, Kochová a kol. Civilní proces, Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ, 1. vydání, C.H.Beck,2015 ISBN 978-80-7400-600-5.

Tripes, A. Exekuce v soudní praxi, 3. vydání, C.H.Beck, 2006 ISBN 80-7179-489-9.

VEDRAL, Josef. K rozsahu působnosti nového správního řádu. Právní zpravodaj. 2006 (Odborný časopis)

Výběr a sestava Blanka Havlíčková, Způsoby realizace exekuce, Kompendium judikatury / EXE IV., Wolters Kluwer, 2016, ISBN 978-80-7552-250-4.

Wolfová, J a Štika, M. Soudní exekuce, Wolters Kluwer, 2016 ISBN 978-80-7552-427-0.

Právní předpisy

Zákon č. 120/2001 Sb., zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích

Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Usnesení č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky

Judikatura

Nález Ústavního soudu I. ÚS 2928/09 ze dne 9.3.2010

Nález Ústavního soudu IV. ÚS 3216/14 ze dne 17.12.2015

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 4 Ads 176/2011 - 129

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 33/2012 – 40 ze dne 23. 5. 2013

Seznam použitých zkratk

EŘ – zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)

FO – fyzická osoba

OSŘ – zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád

LZPS – Listina základních práv a svobod ve smyslu Usnesení č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky